

VÝROČNÁ SPRÁVA

Štatistického úradu SR
za rok **2018**

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

25
ROKOV
ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

VÝROČNÁ SPRÁVA

Štatistického úradu SR
za rok **2018**

č. 10120 – 0006/2019

Obsah

4	Slovo na úvod
10	Identifikácia organizácie
12	Pokračujeme v rozvíjaní SMK ŠÚ SR implementáciou nového štandardu ISO 9001:2015
14	Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky
19	Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne pre potreby NŠS a EŠS
21	Makroekonomické štatistiky
25	Podnikové štatistiky
30	Demografia a sociálne štatistiky
36	Volebná štatistika
38	Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky
40	Služíme zákazníkom
44	Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia
45	Medzinárodné aktivity
48	Ľudské zdroje
50	Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie
52	Finančné výsledky
55	Priority 2019
60	Organizačná štruktúra 2018
62	Kontakty

Slovo na úvod

Alexander Ballek
predseda Štatistického úradu SR

„Pred dvoma rokmi som pri nástupe do vedenia deklaroval cieľ - premeniť Štatistický úrad SR na spoločensky maximálne užitočnú inštitúciu tretieho tisícročia, ktorá bude pilierom budovania moderného Slovenska. V širších súvislostiach malo ísť o zvýšenie aktivít slovenskej štatistiky na medzinárodnom poli a lepšie využitie štatistických dát v slovenskom prostredí pri tvorbe politík, koncepcií aj v praktickom živote ľudí.

Som rád, že v priebehu roka 2018 sme postúpili k dosiahnutiu týchto cieľov a úrad využil všetky príležitosti zapojiť sa do medzinárodných projektov, ktoré posúvajú kvalitu aj možnosti štatistiky. Prihlásili sme sa do 14 nových grantových projektov spolufinancovaných EÚ, celkovo sme sa tak boli aktívny v 24 projektoch zameraných na zavádzanie nových štatistických nástrojov a metód.

Jednou z najvýznamnejších iniciatív v oblasti uplynulého roka bolo, že sme prevzali predsedníctvo SR v rámci krajín V4. Spolu s predsedami štatistických úradov krajín V4 sme podpísaním Memorandum o spolupráci štatistických úradov krajín Vyšehradskej skupiny. Uvedomujeme si, že vzájomnou koordináciou a spoluprácou dokážeme lepšie presadiť záujmy strednej Európy v EÚ, či za jej hranicami. Tomuto cieľu môžu výrazne pomôcť naše spoločné metodické a kvalitatívne zlepšenia pri tvorbe štatistík, ako aj spoločné štatistické výstupy.

Tiež som hrdý na to, že sme prijali novú **Stratégiu ŠÚ SR do roku 2022**. Strategické ciele sme pretavili aj do akčných programov, ktoré reagujú na analýzu externého či interného prostredia. Chceme sa zamerať na zákaznícku orientáciu, na optimalizáciu a modernizáciu štatistického produkčného procesu, ako aj na údaje z čo najväčšieho rozsahu nových zdrojov. Veľkú pozornosť venujeme tiež rozvoju ŠÚ SR v oblasti ľudských zdrojov, IT podpore, riadeniu vzťahov, internej komunikácii, nákladovému riadeniu a rozvoju systému manažérstva kvality.

O znižovaní administratívnej záťaže aj pri vytváraní štatistiky sa hovorí roky. Prax, ktorú očakáva verejnosť aj podnikatelia pri odovzdávaní svojich údajov do rôznych databáz štátu je, „raz a dosť“. Preto náš úrad podpísal ďalšie dohody so správcami administratívnych zdrojov údajov o zdieľaní dát. Na konci roka 2018 sme tak mali aktívne dohody so 40 inštitúciami štátneho sektora a s piatimi komerčnými organizáciami.

Verím, že okrem zníženia administratívnej záťaže pre respondentov prispejú aj k zvyšovaniu kvality štátnej štatistiky a znižovania jej nákladovosti.

Táto téma je zásadná aj pre realizáciu najväčšieho štatistického zisťovania Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021. Prvý krát sa totiž tento veľký census uskutočňovaný každých 10 rokov bude realizovať kombinovaním terénneho zisťovania s údajmi z administratívnych zdrojov.

ŠÚ SR v roku 2018 získal novú úlohu - aktívne sa podieľať na ochrane spoločnosti pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu v zmysle novej legislatívy. Cieľom je zabráňovať tzv. „praniu špinavých peňazí“. Náš úrad vedie aktuálne údaje o konečných užívateľoch výhod v neverejnej časti registra právnických osôb, v Registri konečných užívateľov výhod. Tieto údaje poskytujeme príslušným orgánom verejnej moci a povinným osobám.

Počas roka 2018 sme sa tiež snažili skvalitniť podmienky pre viac ako 800 zamestnancov štatistického úradu úpravami v odmeňovaní aj v nastavení motivačných nástrojov. Všetkým pracovníkom ďakujem za vzorný výkon štátnej štatistickej služby. Súčasne ďakujem všetkým partnerom a respondentom za spoluprácu a cennú spätnú väzbu. Uvítame ju, aj keď si prečítate viac o našich aktivitách v roku 2018 na nasledujúcich stránkach tejto výročnej správy.“

Najdôležitejšie míľniky roka 2018

Národný štatistický systém

Rok 2018 bol prvým rokom v trojročnom období *Programu štátnych štatistických zisťovaní na roky 2018 až 2020*. ŠÚ SR počas roka 2018 zrealizoval 184 štatistických zisťovaní, ktoré sa vykonali prostredníctvom 252 štatistických formulárov. Na plnení programu sa okrem ŠÚ SR podieľajú aj ministerstvá a štátne organizácie patriace do *Národného štatistického systému*. V roku 2018 tvorilo tento systém 13 inštitúcií. Ministerstvá SR v roku 2018 zaradili do zoznamu celkom 4 nové zisťovania, dve Ministerstvo zdravotníctva SR a dve Ministerstvo kultúry SR.

Sčítanie 2021

V rámci prípravy štatistického projektu desaťročia najbližšej budúcnosti *Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021* boli počas roka 2018 realizované práce na príprave nového zákona o sčítaní, ktorý plne zohľadňuje prechod od tradičného cenzu k integrovanému sčítaniu. Tiež bol spracovaný kľúčový dokument *Zber údajov od obyvateľov (Terén)*, ktorý popisuje postup zberu údajov priamo od obyvateľov. Ďalej boli spracované štúdie, ktoré popisujú priebeh a spôsob sčítania domov a bytov a koordináciu sčítania v obciach. V zmysle idey integrovaného sčítania boli detailne analyzované administratívne zdroje údajov a začali práce na ich vzájomnej integrácii.

Big data sú výzva

Významnou aktivitou ŠÚ SR v minulom roku bolo zapojenie sa do projektu Európskeho štatistického systému *ESSnet Big Data*, ktorý realizuje všetkých 28 krajín EÚ. Slovensko participuje na hľadaní inovatívnych metód konkrétne v oblasti štatistiky cestovného ruchu. V rámci projektu sa skúmajú nové zdroje údajov, možnosti ich získania a posudzuje sa legislatíva pre túto oblasť. Jedným z analyzovaných možných zdrojov je získavanie údajov z internetu pomocou techniky tzv. webscrapingu.

Zmeny cenových štatistík

V rámci skvalitňovania a modernizácie cenových štatistík došlo počas roka 2018 k prehĺbeniu spolupráce s najdôležitejšími obchodnými reťazcami v rámci zisťovania *Transakčné dáta spotrebiteľských cien*. Má priniesť presnejšie údaje o spotrebiteľských cenách priamo od obchodníkov. Využívanie týchto dát prinesie skvalitnenie odhadov cenových indexov za potraviny a presnejší obraz o nákupe a spotrebe potravín v SR.

Vlajková loď, reforma zberu dát

Za účelom posilnenia koordinačnej úlohy ŠÚ SR v priebehu roka 2018 rozbehol projekt *Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe* spolufinancovaný z európskych fondov. Projekt má ambíciu vytvoriť národnú metodiku pre štatistiku a harmonizovať proces zberu a spracovania štatistických údajov všetkých orgánov a inštitúcií patriacich do *Národného štatistického systému* v SR, a zabezpečiť ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov. Výstupy tohto projektu umožnia ŠÚ SR aktívnejšie koordinovať plnenie medzinárodných záväzkov.

Agenda 2030

ŠÚ SR aj počas roka 2018 viedol *Expertnú skupinu pre indikátory a monitorovanie (ESIM)* zriadenú v rámci implementácie *Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj*. Na základe poverenia od *Pracovnej skupiny pre Agendu 2030 a Národného investičného plánu*. V priebehu roka 2018 bol vyselektovaný návrh 156 indikátorov k integrovaným rozvojovým programom *Agendy 2030* v SR a riešilo sa zabezpečenie monitorovania pokroku v dosahovaní strategických cieľov. *Agenda 2030* pre SR bola nastavená vládou v roku 2016. Cieľom je dosiahnuť udržateľný rozvoj v ekonomickej, sociálnej a environmentálnej oblasti implementáciou opatrení do roku 2030. Počas roka 2018 ŠÚ SR spustil samostatnú stránku venovanú *Agende 2030* (<https://agenda2030.statistics.sk/Agenda2030/>).

DATAcube. sa zdokonalil

Významný pokrok nastal aj v užívateľskom komforte jednotnej verejnej databázy *DATAcube.*, ktorá je centrálnym zdrojom všetkým

štatistík pre verejnosť. Zapracované prvky v rámci modernizácie databázy zlepšili poskytovanie a vyhľadávanie, prepojenie domény alebo subdomény na navigačný strom a nové funkcie zdieľania a kopírovania URL odkazov na dátové kocky. Celkovo *DATAcube.* obsahuje 1 173 dátových kociek za ukazovatele hospodárskeho a sociálneho vývoja.

Otvorené dáta

Súčasne ŠÚSR v rámci *Iniciatívy pre otvorené vládnutie* úrad v priebehu roka zverejnil na portáli otvorených údajov (<https://data.gov.sk/>) 39 nových datasetov za oblasť volebnej štatistiky a v rámci kľúčových ukazovateľov jeden dataset ukazovateľov za hrubú mzdu podľa zamestnania. S celkovým podielom 41 % zo všetkých 1 576 publikovaných datasetov za inštitúcie štátnej správy, zostáva Štatistický úrad SR aj naďalej lídrom v poskytovaní dát. ŠÚSR tiež vyvinul iniciatívu v rámci hodnotenia SR v medzinárodnom rebríčku *Open Data Inventory (ODIN)* zameranom na dostupnosť a otvorenosť určitej základnej skupiny údajov v krajine, vďaka čomu si SR udržala dobré umiestnenie v rebríčku 180 monitorovaných krajín.

Dôležitý register registrov

ŠÚSR ako správca a gestor *Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO)* počas roka 2018 integroval ďalšie zdrojové registre, resp. evidencie, napríklad z vyšších územných celkov, Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva dopravy a výstavby SR. Viaceré povinné osoby si však svoju povinnosť, vyplývajúcu z legislatívy o registri nespĺnili ani do konca roka 2018. Do registra boli zapracované viaceré kvalitatívne požia-

davky od povinných osôb. Počas roka 2018 naďalej pokračovala spolupráca so správcami zdrojových registrov.

Elektronizácia zberu dát

V rámci *Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy* úrad tretí rok realizoval zber štatistických údajov elektronickou formou, ktorá zvýšila návratnosť a kvalitu dát. ŠÚ SR zároveň poskytuje svoje elektronické služby dostupné na portáli ŠÚ SR aj prostredníctvom *Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS)*.

V záujme znižovania administratívnej záťaže spravodajských jednotiek úrad rozširoval rozsah využívaných administratívnych zdrojov a vylepšil existujúcu infraštruktúru aj aplikačnú výbavu pre realizáciu štatistických zisťovaní, ako aj spoľahlivú a plynulú sumariáciu volebných výsledkov.

Makroekonomické štatistiky

V oblasti národných účtov ŠÚSR zostavil a odoslal národné, sektorové a regionálne účty a tabuľky dodávok a použitia v zmysle požiadaviek Eurostatu. V riadnom septembrovom termíne boli do Eurostatu zaslané údaje o hrubom národnom dôchodku, na základe ktorých sa určuje pre každý členský štát jeho príspevok do rozpočtu EÚ, v rámci jarnej a jesennej notifikácie ŠÚ SR zverejnil Správu o deficite a dlhu predloženú Slovenskou republikou Európskej komisii. V priebehu roka sa riešili najmä metodické otázky k národným účtom v súvislosti s prebiehajúcim verifikačným cyklom k údajom o hrubom národnom dôchodku. V oblasti štatistiky zahraničného obchodu sa spustilo publikovanie sezónne očistených údajov, ako

aj agregovaných údajov v geografickom a komoditnom členení. V roku 2018 sa zrealizoval prieskum o doplnkových nákladoch v štatistike obchodovania s tovarom medzi členskými štátmi EÚ, ktorý umožnil aktualizovať koeficienty na prepočet štatistickej hodnoty a hodnoty typu FOB.

Podnikové štatistiky

Slovenská republika bola jednou z prvých krajín, ktoré v roku 2018 úspešne implementovali zmeny formátu prenosu dát pre Eurostat vo všetkých štatistických výstupoch krátkodobej podnikovej štatistiky vo forme SDMX-ML. V rámci grantového projektu o *Globálnej tvorbe hodnoty* sme zisťovali údaje o rozsahu a typoch podnikových činností, ktoré podnikateľské subjekty vykonávajú na území SR a o činnostiach, ktoré si zabezpečujú v zahraničí alebo inými slovenskými podnikmi. Tieto informácie sú dôležité pre hodnotenie stavu a vývoja ekonomiky krajiny v podmienkach globalizácie a pre medzinárodné porovnania.

Novinky aj v odvetvových dátach

V štatistike priemyslu sa počas roka upravil výpočet *indexu priemyselnej produkcie* z fyzických jednotiek na hodnotové vyjadrenia vo výrobe motorových vozidiel s cieľom kvalitnejšie zachytiť vývoj produkcie v automobilovom priemysle v SR. V štatistike *cestovného ruchu* sme zvýšili dostupnosť informácií o činnostiach ubytovacích zariadení v centrálnej databáze pre verejnosť DATAcube. a aktualizovali Štatistický register ubytovacích zariadení. V oblasti energetiky sa uskutocnilo prvé predkladanie údajov o spotrebe

palív a energií v domácnostiach podľa spôsobu použitia, ako aj predkladanie údajov o cenách elektriny a zemného plynu rozdelených na zložky podľa novej metodiky. Štatistika poľnohospodárstva sa zapojila do nových bilancií hlavných obilnín a olejnin.

Novinky v oblasti štatistiky práce

Medzinárodné výberové zisťovanie pracovných síl v domácnostiach v rámci štatistiky práce bolo v roku 2018 rozšírené pre potreby EÚ o modul zameraný na zosúladenie práce a rodinného života. Cieľom bolo získať informácie do akej miery dostupnosť vhodných služieb starostlivosti o deti a závislé osoby ovplyvňuje zapojenie ľudí do pracovného procesu, analyzovanie miery pružnosti na mieste práce z pohľadu zosúladenia práce a rodinného života a identifikovanie výskytu a trvania prerušenia kariéry spojeného so starostlivosťou o deti alebo iné závislé osoby. Výpočet priemerného zárobku v SR bol pre potreby EÚ rozšírený v štvrťročnej periodicite aj o konštrukciu indexov nákladov práce, v ktorých boli okrem mzdových prostriedkov zahrnuté aj nepriame výdavky na zamestnávanie.

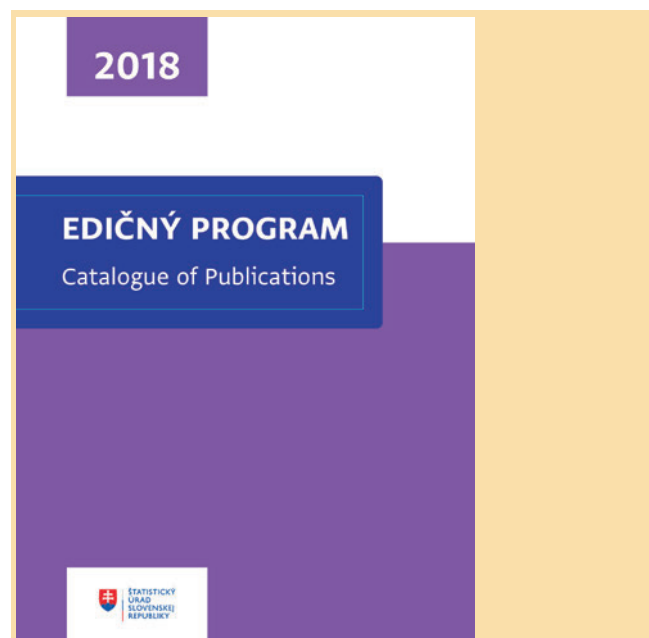
Volebná štatistika

ŠÚ SR v roku 2018 zabezpečil spracovanie výsledkov volieb do orgánov samosprávy obcí SR (uskutočnili sa 10. novembra 2018). Úrad vytvoril odborné sumarizačné útvary mestských volebných komisií pre vybrané mestá a mestské časti, ak mali minimálne 50 volebných okrskov. Podobne vytvoril sumarizačné pracoviská okresných volebných komisií a Štátnej komisie pre voľby

a kontrolu financovania politických strán. Do prezentáciu výsledkov volieb boli zahrnuté nové kombinované interaktívne grafy a mapy.

Produkty a propagácia

V priebehu roka úrad spracoval a poskytol národným a medzinárodným organizáciám spolu 543 produktov a vybavili 3 215 žiadostí o štatistické informácie. Súčasne v mesačnej, štvrťročnej, polročnej a ročnej periodicite úrad vydal v priebehu roka spolu 73 titulov publikácií v súlade s *Edičným programom na rok 2018*. Do Katalógu publikácií pribudlo 223 nových publikácií. Internetový portál ŠÚ SR navštívilo počas roka 2018 viac ako 1,1 milión používateľov, ktorí si zobrazili 5,8 milióna stránok a podstránok.

Identifikácia organizácie

Názov:	Štatistický úrad Slovenskej republiky	
Skrátený názov:	ŠÚ SR	
Sídlo úradu:	Miletičova 3, 824 67 Bratislava 26	
Kontakt:	telefón (operátor)	+421 2 50236 211, +421 2 50236 222
	internet	www.statistics.sk
Forma hospodárenia:	ŠÚ SR je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky	

Hlavné činnosti:

ŠÚ SR¹:

- a) vypracúva a zverejňuje koncepciu štátnej štatistiky,
- b) zostavuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami program štátnych štatistických zisťovaní a sleduje jeho plnenie,
- c) zostavuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami charakteristiky štatistických zisťovaní a určuje spôsob získavania štatistických údajov na účely štátnej štatistiky,
- d) určuje metodiku štatistických zisťovaní organizovaných a vykonávaných úradom, zhromažďuje a spracováva štatistické údaje,
- e) určuje metodiku vedenia systému národných účtov a zostavuje národné účty,
- f) vytvára, zverejňuje a spravuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami štatistické klasifikácie, číselníky a registre,
- g) určuje spôsob tvorby registrov, prideluje a oznamuje identifikačné čísla,
- h) vypracováva analýzy vybraných charakteristík sociálno-ekonomického a ekologického vývoja SR,
- i) spolupracuje s medzinárodnými orgánmi a organizáciami pri zavádzaní štandardov a klasifikácií v oblasti štatistiky,
- j) zverejňuje výsledky štatistických zisťovaní za SR a za jednotlivé územné a správne celky, pravidelne informuje verejnosť o sociálno-ekonomickom a demografickom vývoji, poskytuje štatistické informácie a vydáva štatistické publikácie,
- k) organizuje a zabezpečuje projektovú a programovú prípravu spracúvania štatistických zisťovaní a určuje spôsob zberu a technológie spracúvania štatistických údajov pre štatistické zisťovania vykonávané úradom,
- l) riadi, usmerňuje a dohliada na zber a spracovanie štatistických údajov na vnútroštátnej úrovni,
- m) poskytuje na základe písomnej žiadosti metodickú pomoc na výkon štátnej štatistiky

alebo európskej štatistiky ministerstvám, ostatným ústredným orgánom štátnej správy, štátnym organizáciám, orgánom územnej samosprávy a verejnoprávnym inštitúciami,

- n) získava a zhromažďuje zahraničné štatistické informácie na účely porovnania stavu a vývoja ekonomiky SR so zahraničím,
- o) kontroluje dodržiavanie spravodajskej povinnosti v oblasti štátnej štatistiky a ukladá pokuty za jej porušenie a
- p) plní ďalšie úlohy ustanovené zákonom.

- ¹ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov
- ² Zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- ³ Zákon č. 263/2008 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- ⁴ Zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

K špecifickým činnostiam ŠÚ SR patrí príprava a spracovanie výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky², volieb do orgánov samosprávy obcí², volieb do orgánov samosprávnych krajov², príprava a spracovanie výsledkov hlasovania o voľbe prezidenta Slovenskej republiky², výsledkov hlasovania v referende², výsledkov volieb do Európskeho parlamentu² a sčítanie obyvateľov, domov a bytov³ a správa registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci⁴.

Pokračujeme v rozvíjaní SMK ŠÚ SR implementáciou nového štandardu ISO 9001:2015

V rámci implementovaného **systému manažérstva kvality** ŠÚ SR sme sa v uplynulom roku sústredili na získanie certifikátu podľa štandardu ISO 9001:2015 na nasledujúce trojročné certifikačné obdobie do roku 2021 od certifikačného orgánu s medzinárodnou akreditáciou. Počas prípravných prác na audit sme svoje aktivity zamerali hlavne na vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti opatrení na zvládanie identifikovaných rizík vo vzťahu k zainteresovaným stranám a výkonu procesov systému a aktualizáciu nastave-

ných rizík vo vzťahu k novej stratégii úradu. Úspešný recertifikačný audit vykonaný organizáciou Bureau Veritas Slovakia v novembri 2018 už opakovane potvrdil, že systém manažérstva kvality zavedený v ŠÚ SR vytvára vhodné predpoklady pre ďalšie skvalitňovanie produktov a služieb poskytovaných zákazníkom a pre rozvoj úradu smerom k vyššej efektívitve a účinnosti.

Významnou prioritou v rámci rozvoja systému bolo vypracovanie novej **Stratégie ŠÚ SR na obdobie do roku 2022**. Strategické ciele konkretizované do akčných programov plne reflektujú výsledky analýzy externého prostredia vrátane vývoja v Národnom štatistickom systéme a Európskom štatistickom systéme a zohľadňujú podmienky interného prostredia ŠÚ SR tak, aby zabezpečili jeho ďalší rozvoj. Vo väzbe na poslanie ŠÚ SR sa zameriavajú predovšetkým na naplnenie zásady zákazníckej orientácie, na optimalizáciu a modernizáciu štatistického produkčného procesu, ako aj na zabezpečovanie údajov z čo najväčšieho rozsahu nových zdrojov údajov tak, aby v maximálnej miere využili príležitosti, ktoré externé prostredie štatistickému úradu poskytuje. Veľkú pozornosť venuje ŠÚ SR rozvoju, a to oblasti ľudských zdrojov, IT podpory, riadenia vzťahov, internej komunikácie,

finančných zdrojov a nákladového riadenia, legislatívnej podpory, ako aj rozvoju celého systému manažérstva kvality.

Na medzinárodnej úrovni bola prioritou aktívna účasť na práci **riadiaceho výboru pre horizontálny projekt Vízie EŠS 2020** zameraný na rozšírenie spoločného rámca kvality Európskeho štatistického systému tak, aby bol v súlade s vývojom v oblasti systémov manažérstva kvality.

V súvislosti s aktivitami smerujúcimi k rozvíjaniu zavedeného systému manažérstva kvality sa ŠÚ SR zapojil do dvoch projektov – **Národného programu kvality Slovenskej republiky 2017 – 2021**, ktorý prijala vláda Slovenskej republiky v decembri 2016 a projektu **Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa**, ktoré zastrešuje Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

Pre potreby manažérskeho riadenia bol využívaný **Informačný systém na sledovanie odpracovaného času (ISSOČ)**, ktorého výstupy v kombinácii s údajmi zo mzdového a účtovného systému umožňovali sledovať a následne efektívnejšie alokovať vynaložené náklady na jednotlivé štatistické projekty.

ŠÚ SR sa zúčastnil aj na aktivitách súvisiacich s problematikou **zdrojov na úrovni Európskeho štatistického systému (EŠS)**. Aktívne sa zapojil do práce Riadiateľskej skupiny pre zdroje v rámci Eurostatu, kde sa podieľal na vytváraní jednotnej metodiky na stanovenie nákladov na produkty Európskeho štatistického programu (EŠP). V roku 2018 bolo ukončené stanovenie nákladov na všetky produkty EŠP s cieľom získať informácie o nákladoch vynaložených na jednotlivé produkty EŠP za účelom efektívnejšieho využívania zdrojov pri tvorbe európskych štatistík.

Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky

V roku 2018 ŠÚ SR rozšíril spoluprácu s ministerstvami a štátnymi organizáciami, ktoré vytvárajú **administratívne zdroje údajov** (AZÚ) a pokračoval tak v napĺňaní *Koncepcie využívania AZÚ*, ktorej cieľom je zintenzívniť využívanie už existujúcich zdrojov údajov a informácií za účelom znižovania administratívnej záťaže respondentov štatistických zisťovaní, zvyšovania kvality štátnej štatistiky a znižovania jej nákladovosti. V minulom roku ŠÚ SR podpísal so správcami administratívnych zdrojov údajov ďalšie dohody o poskytovaní údajov, pričom na konci roka 2018 mal uzavreté dohody so 40 inštitúciami štátneho sektora a ďalších 5 dohôd s komerčnými organizáciami. Získané AZÚ umožnili v priebehu roka 2018 skvalitňovať výstupy štátnej štatistiky, napomáhali pri aktualizácii štatistického registra organizácií a príprave budúceho Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB 2021).

Realizáciou grantového projektu *Zlepšenie využívania administratívnych zdrojov* v rámci programu ESS.VIP ADMIN WP6 bol zavedený štandardizovaný postup preberania, spracovania a využívania AZÚ pre účely SODB 2021. Všeobecne využiteľné výstupy z projektu boli prezentované na medzinárodnom workshope *Využitie administratívnych zdrojov údajov pre účely SODB 2021*, ktorý zorganizoval ŠÚ SR v Bratislave za účasti odborníkov z Českej republiky, Maďarska, Poľska, Rumunska, Chorvátska a Slovinska.

V oblasti **sezónnej analýzy časových radov** ŠÚ SR naďalej participoval v Pracovnej skupine používateľov sezónnej analýzy a úprav časových radov, ktorá je podporným a kontrolným orgánom Centra excelentnosti pre sezónnu analýzu a úpravu časových radov, ako aj vývojárov programu JDemetra+. ŠÚ SR na základe odporúčania Eurostatu používa na realizáciu sezónnych úprav časových radov už najnovšiu verziu programu JDemetra+, a to vďaka školeniam a aktualizácii príručky k novej verzii programu, ktoré v rámci interného vzdelávania zamestnancov zabezpečil metodický útvar. Novšia verzia softvéru je robustnejšia a umožňuje jednoduchšiu prácu v grafickom prostredí programu.

V roku 2018 sekcia všeobecnej metodiky a registrov v spolupráci so sekciou sociálnych štatistík a demografie aktívne participovala na viacerých podujatiach organizovaných v rámci Európskeho štatistického systému, kde prezentovala využitie nástroja Calif (open-source nástroj vyvinutý na ŠÚ SR a určený na **kalibráciu váh štatistických zisťovaní**). Záujem účastníkov vzbudil na konferencii *QUALITY 2018 - ku kvalite v európskej štatistike* v Krakove, či na stretnutí skupiny expertov k zisťovaniu EU-SILC (zisťovanie o príjmoch a životných nákladoch) vo Varšave. V súčasnosti sa okrem ŠÚ SR využíva už aj v rutinnej štatistickej produkcii na Českom štatistickom úrade.

V oblasti poskytovania **dôverných mikróúdajov na vedecké účely** zabezpečila sekcia všeobecnej metodiky a registrov v rámci jej kompetencií modernizáciu safe centra, ktoré neustále pomáha študentom a vedeckým pracovníkom pri tvorbe analýz, štúdií a záverečných prác.

V rámci skvalitňovania a **modernizácie cenových štatistík** došlo k prehĺbeniu spolupráce s najdôležitejšími obchodnými reťazcami a od januára 2019 k pravidelnému poskytovaniu údajov o spotrebiteľských cenách v rámci zisťovania *Transakčné dáta spotrebiteľských cien*. Využívanie týchto dát prinesie skvalitnenie odhadov cenových indexov za potraviny. Rovnako nám tieto údaje poskytujú presnejší obraz o nákupe a spotrebe potravín v SR.

Významnou aktivitou ŠÚ SR v minulom roku bolo aj zapojenie sa do projektu Európskeho štatistického systému - **ESSnet Big Data**, v ktorom je zapojených spolu 28 krajín. Tento medzinárodný projekt začal v novembri 2018 a bude pokračovať až do konca roku 2020. Slovensko participuje na časti projektu, ktorá má za cieľ riešiť inovatívne metódy pre oblasť štatistiky cestovného ruchu. V rámci projektu sa skúmajú nové zdroje údajov, možnosti ich získania a využitia pre štatistiku cestovného ruchu, ako aj posúdenie legislatívnych aspektov súvisiacich s týmito zdrojmi. Jedným z dôležitých zdrojov údajov, ktoré sú predmetom analýz, sú údaje získavané z internetu pomocou techniky webscrapingu. Do riešenia projektu je okrem sekcie všeobecnej metodiky a registrov zapojená aj sekcia podnikových štatistík a sekcia informatiky.

Za účelom posilnenia **koordinačnej role ŠÚ SR** úrad zahájil projekt *Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe*. Tento projekt je spolufinancovaný z Európskych štrukturálnych investičných fondov v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa 2014 - 2020. Projekt má odpovedať na požiadavky Európskeho štatistického systému na vytvorenie národnej metodiky, pričom umožní harmonizáciu procesu zberu a spracovania štatistických údajov naprieč všetkými členmi Národného štatistického systému (NŠS), ako aj ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov. Výstupy tohoto projektu budú predstavovať jednotnú a harmonizovanú metodiku, ktorá

bude prepoužiteľná všetkými členmi NŠS. Stanoví povinné procesy, vstupy a výstupy, ktoré sa budú v rámci výkonu štátnych štatistických zisťovaní realizovať pre zabezpečenie súladu s Kódexom postupov pre európsku štatistiku a súčasne umožní ŠÚ SR aktívnejšie koordinovať plnenie medzinárodných záväzkov členmi NŠS. Súčasťou projektu bude aj jednoznačná definícia koordinačnej role ŠÚ SR a jej detailné legislatívne ukotvenie.

Vláda SR odštartovala v roku 2016 proces implementácie **Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj** v Slovenskej republike a intenzívne v ňom pokračovala aj v nasledujúcich rokoch. Do tohto procesu sa zapojil aj

Kontakt English

DOMOV NA ÚVOD INDIKÁTORY POLITICKÝ KONTEXT PUBLIKÁCIE

AGENDA 2030

PRE UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

AGENDA 2030

Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj

Hlavy štátov a vlád a vysokí predstavitelia, ktorí sa stretli v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku v dňoch 25. – 27. septembra 2015, v čase, kedy Organizácia oslávila svoje sedemdesiate výročie, sa dohodli na nových globálnych cieľoch udržateľného rozvoja. Prijali historické rozhodnutie o komplexnom a ďalekosiahlom súbore univerzálnych a transformačných cieľov a súvisiacich čiastkových cieľov zameraných na ľudí. Zaviazali sa vytrvalo pracovať na tom, aby celú túto Agendu implementovali do roku 2030 s cieľom dosiahnuť udržateľný rozvoj v jeho troch rozmeroch – ekonomickom, sociálnom a environmentálnom – vyváženým a integrovaným spôsobom.

Jednotlivé vlády nesú primárnu zodpovednosť za nadväzujúce kroky a revíziu na národnej, regionálnej a globálnej úrovni a to v súvislosti s pokrokom, ktorý sa dosiahne pri implementovaní cieľov a súvisiacich čiastkových cieľov v nasledujúcich rokoch. Politické fórum na vysokej úrovni pod záštitou Valného zhromaždenia a Hospodárskej

ŠÚ SR, aby sa ujal úlohy vedenia Expertnej skupiny pre indikátory a monitorovanie (ESIM), ktorou ho poverila Pracovná skupina pre Agendu 2030 a Národný investičný plán. Ako hlavný výstup ESIM bolo určené vypracovanie indikátorov k národným prioritám implementácie Agendy 2030 v Slovenskej republike a spolupráca na monitorovaní týchto indikátorov. V roku 2018 ŠÚ SR pokračoval vo vykonávaní úloh týkajúcich sa: globálneho monitorovania z pozície národného kontaktného bodu pre organizácie OSN, európskeho monitorovania z pozície člena Európskeho štatistického systému a národného monitorovania z pozície predsedajúceho ESIM. V júli 2018 ŠÚ SR spustil samostatnú stránku venovanú Agende 2030 (<https://agenda2030.statistics.sk/Agenda2030/>) s informáciami o globálnej, európskej a národnej úrovni implementácie Agendy. V súčasnej dobe stránka poskytuje prístup k údajom vybraných globálnych indikátorov OSN a je pripravená na zverejňovanie údajov k budúcnim národným indikátorom prostredníctvom štatistickej databázy DATAcube.

V oblasti **klasifikácií a číselníkov** bolo v roku 2018 naďalej prioritou zabezpečenie ich súladu s právne záväznými aktmi Európskej únie, medzinárodnými normami a medzinárodnými štandardami. Na národnej úrovni bol tento cieľ napĺňaný formou metodologickej pomoci poskytovanej spravodajským jednotkám pri správnej interpretácii a aplikácii klasifikácií a číselníkov počas realizácie štatistických zisťovaní.

V rámci procesu implementácie elektronického výkonu verejnej moci podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente bolo 15 číselníkov, vytvorených a spravovaných ŠÚ SR,

oficiálne publikovaných na portáli METAIS Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu. Týmto aktom sa predmetné číselníky stali záväznými pri poskytovaní údajov z informačných systémov spravovaných orgánmi verejnej moci, čo je nevyhnutným predpokladom pre zabezpečenie integrácie a synchronizácie týchto údajov na národnej úrovni.

Hlavné aktivity súvisiace so správou štatistických **registrov** boli zamerané na zvyšovanie ich kvality, osobitne čo sa týka registra organizácií a registra skupín podnikov, ktoré sú základnými registrami pre aplikáciu európskej metodiky profilácie podnikov, tvorbu podnikových štatistík a štatistík o globalizácii.

V záujme ďalšieho zvyšovania kvality registra organizácií boli naďalej dôsledne využívané prístupné administratívne a externé zdroje údajov, ktorých metodika aplikácie v registri bola upresnená v spolupráci s metodickým útvarom úradu a z hľadiska sektorového zaťaženia registrovaných subjektov podľa klasifikácie ESA 2010 priebežne konzultovaná s útvarom sektorových účtov a s Ministerstvom financií SR. Uvedené aktivity sú nevyhnutným predpokladom pre pravidelné, spätné generovanie ročného stavu registra, ktorý bude ako referenčná databáza používaný pri kompilovaní štatistických údajov za všetky relevantné štatistické oblasti.

V spolupráci s Eurostatom a s ostatnými členskými krajinami pokračovali práce na aktualizácii registra nadnárodných skupín podnikov, ktorý Eurostat spravuje v systéme EuroGroups Register (EGR). Výsledkom tejto spolupráce je konečná populácia EGR 2016,

ktorá bola ukončená a Eurostatom sprístupnená na štatistické účely v prvých mesiacoch roka 2018.

Napriek skutočnosti, že do registra právnických osôb a podnikateľov (RPO) boli integrované ďalšie zdrojové registre, resp. evidencie, napríklad z vyšších územných celkov, Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva dopravy a výstavby SR a. i., viaceré povinné osoby si svoju povinnosť, vyplývajúcu im zo zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci nesplnili ani do konca roka 2018. V snahe ukončiť ich technickú a vecnú prípravu súvisiacu s povinným poskytovaním údajov do RPO štatistický úrad inicioval viaceré pracovné stretnutia, osobné konzultácie a školenia, vo väčšine prípadov za účasti zástupcov Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu. Výsledkom komunikácie ŠÚ SR s používateľmi RPO boli ich ďalšie požiadavky súvisiace tak s kvalitou naplňovania jednotlivých položiek RPO zo strany povinných osôb, ako aj s funkčnosťou informačného systému. V záujme skvalitnenia údajov o štatutárnych orgánoch obcí, ako orgánov verejnej moci,

ŠÚ SR v septembri 2018 písomne požiadal všetky obce o poskytnutie detailných údajov, ktoré sú nevyhnutné pre účely automatického zriadenia prístupu do ich elektronických schránok. Údaje poskytnuté zo strany približne 2 000 obcí boli do RPO premietnuté do konca roka 2018. Počas roka 2018 naďalej pokračovala spolupráca so správcami zdrojových registrov v oblasti stotožňovania subjektov vedených v príslušných zdrojových evidenciách pred ich migráciou do RPO prostredníctvom generického registra. Na základe opodstatnených požiadaviek povinných osôb boli tiež paralelne upravované číselníky používané pri evidencii subjektov v RPO.

V rámci plnenia úloh ustanovených zákonom sa ŠÚ SR od novembra 2018 aktívne podieľa na aplikácii zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu. Uvedený zákon upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní a odhaľovaní legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Jeho hlavným cieľom je zabráňovať tzv. „praniu špinavých peňazí“. V súlade s príslušnými ustanoveniami uvedeného zákona ŠÚ SR zabezpečuje činnosti spojené s vedením aktuálnych identifikačných údajov o konečných užívateľoch výhod v neverejnej časti registra právnických osôb – v module Register konečných užívateľov výhod a s poskytovaním týchto údajov príslušným orgánom verejnej moci a povinným osobám. Do registra právnických osôb – modulu Register konečných užívateľov výhod sa údaje elektronicky preberajú zo zdrojových registrov, do ktorých sa dotknuté právnické osoby (napr. obchodné spoločnosti, neziskové organizácie alebo nadácie) priamo zapisujú.

Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne pre potreby NŠS a EŠS

Základným legislatívnym dokumentom pre tvorbu nákladovo optimálnej údajovej základne bol program na nové trojročné obdobie - **Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2018 až 2020** (ďalej len „PŠŠZ“). PŠŠZ je z pohľadu získavania štatistických údajov harmonizovaný s Európskym štatistickým programom na roky 2013 až 2020. V rámci troch príloh PŠŠZ sú vymedzené štátne štatistické zisťovania ŠÚ SR, ministerstiev a štátnych organizácií a administratívne zdroje údajov využívané na štatistické účely.

Na plnení úloh spomenutých programov sa okrem ŠÚ SR podieľali ministerstvá a štátne organizácie, ktoré spolu tvoria **Národný štatistický systém** (NŠS). Počet orgánov tvoriacich NŠS sa v roku 2018 znížil. Zákom č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov došlo k presunu kompetencií z Úradu vlády SR na Ministerstvo kultúry SR v oblasti podpory kultúry národnostných menšín s účinnosťou od 1. 1. 2018. Nadväzne štatistické zisťovanie *Ročný výkaz o kultúre národnostných menšín* prešlo do pôsobnosti Ministerstva kultúry SR pod značkou NM (MK SR) 1-01. Úrad vlády SR v zmysle zákona o štátnej štatistike už nenaplníval podmienky členstva v NŠS, a preto bol vyňatý zo zoznamu orgánov tvoriacich NŠS.

Zoznam orgánov tvoriacich NŠS v roku 2018 obsahoval 13 inštitúcií:

- Štatistický úrad SR,
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR,
- Ministerstvo kultúry SR,
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR,
- Ministerstvo vnútra SR,
- Ministerstvo zdravotníctva SR,
- Ministerstvo životného prostredia SR,
- Ministerstvo hospodárstva SR,
- Správa štátnych hmotných rezerv SR,
- Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb,
- Inštitút informatiky a štatistiky.

V zozname inštitúcií, ktorý vedie a zverejňuje Eurostat, v roku 2018 nenastali zmeny. Okrem ŠÚ SR v ňom boli zaradené nasledujúce vnútroštátne orgány, ktoré sú zodpovedné za rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky za Slovensko:

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – Národné lesnícke centrum,

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky,
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR – Centrum vedecko-technických informácií SR,
- Ministerstvo vnútra SR – Migračný úrad,
- Ministerstvo vnútra SR – Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia policajného zboru,
- Ministerstvo životného prostredia SR – Slovenská agentúra životného prostredia,
- Ministerstvo životného prostredia SR – Slovenský hydrometeorologický ústav,
- Ministerstvo hospodárstva SR – Slovenská inovačná a energetická agentúra,
- Správa štátnych hmotných rezerv SR,
- Inštitút informatiky a štatistiky.

Rok 2018 bol prvým rokom v programovom období stanovenom na roky 2018 až 2020. Nový PŠŠZ na nové trojročné obdobie **2018 až 2020** bol vydaný **vyhláškou č. 250/2017 Z. z.** Do PŠŠZ na rok 2018 ŠÚ SR zaradil všetky platné každoročné štátne štatistické zisťovania a všetky platné zisťovania s viacročnou periodicitou. Ministerstvá zaradili do prílohy č. 2 PŠŠZ 4 nové zisťovania. Ministerstvo zdravotníctva SR zaviedlo dve nové zisťovania A (MZ SR) 19-01 *Ročný výkaz o činnosti záchrannej zdravotnej služby* a C (MZ SR) 5-01 *Ročný výkaz o činnosti algeziológie*. Ministerstvo kultúry SR doplnilo dve nové zisťovania Kult (MK SR) 20-01 *Ročný výkaz o multimédiálnom priemysle* a Kult (MK SR) 21-01 *Ročný výkaz o špecializovaných dizajnérskejších činnostiach*. ŠÚ SR na rok 2018 naplánoval 79 štatistických zisťovaní pros-

tredníctvom 139 štatistických formulárov. Ministerstvá a štátne organizácie naplánovali 110 štatistických zisťovaní prostredníctvom 113 štatistických formulárov.

V roku 2018 ŠÚ SR v spolupráci s ministerstvami a štátnymi organizáciami pripravil novelu PŠŠZ na rok 2019. **Zmeny a doplnenia, ktoré boli vydané vyhláškou č. 266/2018 Z. z.** mali spresňujúci charakter, ako napr. úprava názvu štatistického formulára a premenných štatistického zisťovania vyplývajúca z prijatia novej legislatívy, aktualizácia charakteristík administratívnych zdrojov v súlade s ich aktuálnym využívaním na účely tvorby národnej a európskej štatistiky a doplnenie právnych predpisov prijatých po termíne zverejnenia PŠŠZ v Zbierke zákonov SR. Nebola identifikovaná žiadna požiadavka o doplnenie nového štatistického zisťovania alebo vypustenie existujúceho štatistického zisťovania.

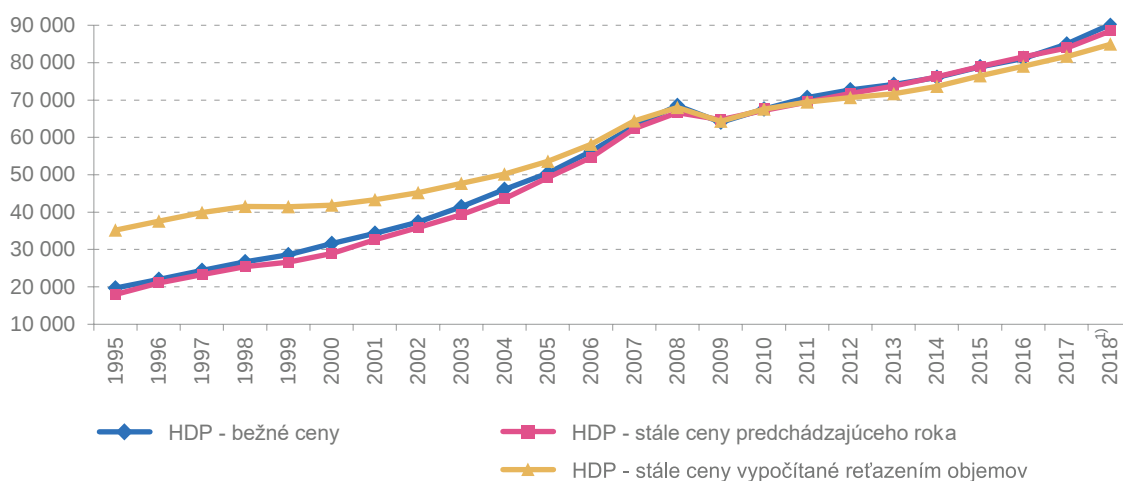
Makroekonomické štatistiky

Národné účty tvoria kompatibilný účtovný rámec pre systematický a detailný popis ekonomiky, v ktorom sa zaznamenávajú všetky stupne ekonomického procesu (produkcia, tvorba a rozdelenie dôchodkov, ich použitie, akumulácia a finančné transakcie). Zostavenie národných účtov v podmienkach Slovenskej republiky sa riadi metodikou ESA 2010, čo je v praxi zaužívaná skratka pre Európsky

systém národných a regionálnych účtov (European System of National and Regional Accounts). Rozvoj systému národných účtov v súlade s novými nariadeniami a smernicami Európskej únie je jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistík. Štatistika zahraničného obchodu poskytuje dôležité vstupné údaje pre konštrukciu kľúčových makroekonomických agregátov.

Aktuálne ročné údaje vývoja HDP v časovom rade 1995 – 2018

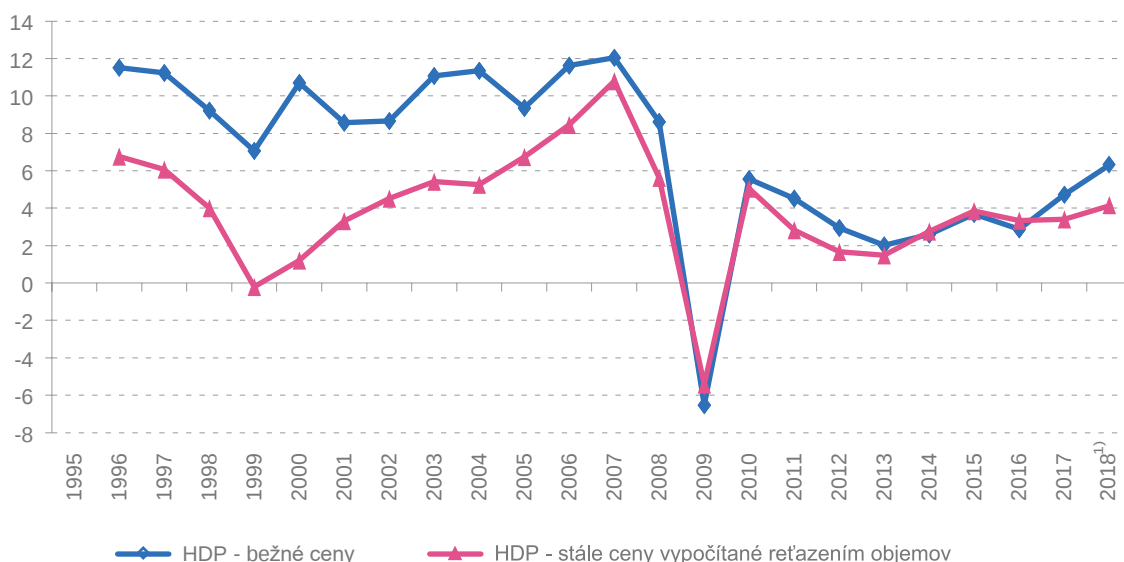
HDP v mil. Eur

Poznámka:

- metodika ESA 2010
- stále ceny vypočítané reťazením objemov s použitím referenčného roka 2010
- rok 2018¹⁾ je štvrtročným odhadom (súhrn štvrtrokov za rok)
- stav k 7.3.2019

Prírastky medziročného vývoja HDP v %

Poznámka:

- metodika ESA 2010
- ROMR - rovnaké obdobie minulého roka
- stále ceny vypočítané reťazením objemov s použitím referenčného roka 2010
- rok 2018¹⁾ je štvrtročným odhadom (súhrn štvrtrokov za rok)
- stav k 7.3.2019

V oblasti **národných účtov** boli v rámci štandardných prác, na základe informácií zo štatistického výkazníctva, administratívnych zdrojov dát, ako aj doplnujúcich informácií, zostavené a odoslané ročné národné a sektorové účty za rok 2017, regionálne dáta za rok 2016 a 2017 a tabuľky dodávok a použitia (TDP) za rok 2015 v celom rozsahu transmissijného programu v zmysle požiadaviek Eurostatu. Štandardná jesenná revízia údajov za roky 2015 a 2016 bola vykonaná a zverejnená v súlade s politikou revízií zverejnenou na

stránke ŠÚ SR. V termíne 45 dní po ukončení referenčného štvrtroka sme zostavili dáta za rýchly odhad hrubého domáceho produktu (HDP) a zamestnanosti, ktoré sme poskytli Eurostatu a zároveň sprístupnili našim domácim užívateľom. Detailnejšie štvrtročné údaje národných účtov zostavujeme a pravidelne zverejňujeme na webstránke ŠÚ SR do 65 dní po ukončení referenčného štvrtroka. Dáta štvrtročných národných účtov boli štandardným spôsobom sezónne očistené v súlade s legislatívou Európskej únie. K štvrtročným

údajom národných účtov bola vždy v deň zverejnenia zorganizovaná tlačová beseda a diskusia s odbornou verejnosťou s cieľom objasniť niektoré aspekty makroekonomického vývoja. V rámci jarnej a jesennej notifikácie údajov pre Postup pri nadmernom deficite (notifikácia EDP) boli v riadnych termínoch zaslané dáta v notifikačných tabuľkách vrátane Prírastkov medziročného vývoja HDP v %, EDP dotazníka a ďalších požadovaných informácií štandardne poskytovaných Eurostatu pre hodnotenie kvality fiškálnych dát Slovenskej republiky. Pre prípravu rozpočtu EÚ sa požadujú od členských krajín údaje o DPH (3. vlastný zdroj) a údaje o hrubom národnom dôchodku (4. vlastný zdroj). Údaje o DPH poskytuje Ministerstvo financií SR, pričom sekcia makroekonomických štatistík štandardne pripravuje vstupný podklad vo forme údajov o kompenzáciách za malé od DPH oslobodené firmy a údajov o váženej priemernej sadzbe DPH (WAR). V riadnom septembrovom termíne boli do Eurostatu zaslané údaje o hrubom národnom dôchodku (HND) spolu s popisom zmien a doplnení metodických postupov pri zostavovaní HDP/HND. Na základe údajov o HND sa podľa kľúča stanoveného európskym nariadením vypočíta pre každý členský štát jeho príspevok do rozpočtu EÚ. Údaje poskytované Komisii pre administratívne účely (EDP, HND, DPH) podliehajú pravidelným kontrolným návštevám Eurostatu s cieľom overiť správnosť použitých postupov a samotných zostavených údajov. V roku 2018 sa na Slovensku uskutočnila návšteva Eurostatu k problematike hrubého národného dôchodku.

Okrem úloh, ktoré sa priamo viažu k rutinným prácam podľa jednotlivých štatistických tém pracovníci na úseku národných

účtov v spolupráci s odborom cenových štatistík pokračovali v prácach na projekte *Poskytovanie základných informácií o parite kúpnej sily* (GP 07- 16) a začali práce na novom projekte GP 02 – 18 *Národné účty a platobná bilancia – zlepšenie údajov HND*.

V priebehu roka 2018 sa uskutočnilo niekoľko pracovných stretnutí s kolegami z Českého štatistického úradu (ČSÚ) a Národnej banky Slovenska (NBS). Predmetom rokovaní s ČSÚ bolo riešenie metodických otázok k národným účtom (NÚ) a platobnej bilancie (PB), konkrétne k zachyteniu reinvestovaných ziskov (RIE) z priamych zahraničných investícií (PZI) v národných účtoch a prezentovanie oceňovania majetkových účastí. ŠÚ SR sa zúčastnil spoločných pracovných rokovaní s NBS k problematike zaznamenávania metodických zmien týkajúcich sa údajov zahraničného obchodu, inflácie a zamestnanosti v NÚ. Ďalej boli diskutované oblasti preceňovania údajov za sektor verejnej správy a disponibilného dôchodku.

Nad rámec plánovaných úloh sa pracovníci na úseku národných účtov zapájali aj do riešenia aktuálnych problémov v rámci medzirezortných pracovných skupín. Nemalá časť práce bola venovaná nielen vyplňaniu rôznych dotazníkov pre medzinárodné organizácie (CMFB, Eurostat, ILO, OECD, UNECE, iné), ale aj aktívnej účasti na pôde Eurostatu formou prezentácií k problematike metodického zaznamenávania ukazovateľa pôdy a metodického zaznamenávania euromincí v kontexte metodiky ESA2010 a taktiež prezentácie odhadu zamestnanosti v čase T+45 dní. Podieľali sme sa priebežne na príprave podkladových materiálov pre ekonomické analýzy ministerstiev a štátnych inštitúcií

(IFP, MF SR, NBS, MH SR a iné) a taktiež boli prezentované výsledky našej práce v oblasti zamestnanosti v rámci demografickej konferencie.

Údaje štatistiky **zahraničného obchodu** a ich aktualizácie boli v roku 2018 poskytované mesačne a v súlade so stanovenými termínmi. Súčasne sa spustilo publikovanie sezónne očistených údajov štatistiky zahraničného obchodu, ako aj agregovaných údajov v geografickom a komoditnom členení. Zrealizoval sa prieskum o doplnkových nákladoch v štatistike obchodovania s tovarom medzi členskými štátmi EÚ, ktorý umožnil aktualizovať koeficienty na prepočet štatistickej hodnoty a hodnoty typu FOB (Free on Board – doložka Incoterms).

Aktívne sme sa zúčastňovali na diskusiách o pripravovaných zmenách v zostavovaní štatistiky zahraničného obchodu. Návrh nariadenia o európskych podnikových štatistikách (FRIBS), pod ktoré spadá aj štatistika zahraničného obchodu, po legislatívnej stránke implementuje plánovanú modernizáciu systému Intrastat, a teda zavádza výmenu mikroúdajov o intra-EÚ vývozoč medzi členskými štátmi EÚ vrátane identifikácie partnera v členskom štáte intra-EÚ dovozu. Nariadenie zároveň umožní väčšiu voľnosť pri použití rôznych zdrojov údajov pri zostavovaní štatistiky intra-EÚ dovozov. Navrhované opatrenia by mali viesť k celkovému zníženiu administratívnej záťaže spravodajských jednotiek systému Intrastat pri zachovaní kvality údajov. V rámci prípravy vykonávacích ustanovení sa diskutovali aj rôzne aspekty výmeny mikroúdajov vrátane termínov, zjednodušeného vykazovania a metaúdajov.

V roku 2018 boli zabezpečené 3 semináre pre spravodajské jednotky v rôznych mestách, na ktorých sa zúčastnilo 43 záujemcov. Na seminároch sme okrem základných informácií o systéme Intrastat poskytli aj prehľad o najnovších zmenách v legislatíve a účastníci dostali odpovede na špecifické otázky týkajúce sa vykazovania údajov. Konzultačné pracovisko pre systém Intrastat poskytovalo individuálne poradenstvo spravodajským jednotkám, pričom priemerne týždenne vybavilo 137 telefonátov a emailov. To je v priemere o 13 telefonátov a emailov viac ako v roku 2017. Rovnakou formou boli pracovníkmi krajského pracoviska v Trnave intenzívne počas celého roka overované zozbierané údaje.

Podnikové štatistiky

V oblasti **štruktúrálnej podnikovej štatistiky** boli spracované a poskytnuté Eurostatu aj národným užívateľom štandardné súbory definitívnych ukazovateľov za sektor nefinančných a finančných korporácií za referenčný rok 2016 a predbežné údaje za rok 2017. ŠÚ SR zabezpečil časovo a obsahovo náročnú validáciu výstupných súborov vo vysokej kvalite, čo prispelo k včasnej diseminácii údajov na stránke Eurostatu. Odzrkadlilo sa to aj v každoročnom hodnotení kompatibility zaradením ŠÚ SR do skupiny členských krajín so 100 % stupňom kompatibility s európskym nariadením o štruktúrálnej štatistike. Vypracované boli aj štruktúrované správy o kvalite dát pre užívateľov, ktoré sú dostupné na stránke Eurostatu.

Prioritnou úlohou v **krátkodobých štatistikách** bola diseminácia údajov národným užívateľom a zabezpečenie prenosu údajov na Eurostat prostredníctvom eDAMIS web portálu v súlade s požiadavkami a harmonogramom kalendára prvého zverejnenia a edičného programu. Slovenská republika bolo jednou z prvých krajín, ktoré v roku 2018 úspešne implementovali zmeny technického formátu prenosu dát do Eurostatu vo forme SDMX-ML vo všetkých štatistických výstupoch krátkodobej štatistiky. Zabezpečila sa pravidelná aktualizácia metadátových súborov prostredníctvom ESS - Metadata Handler v súlade s požiadavkami a v termíne stanovenom Eurostatom. V ročnom hodnotení kompatibility s nariadením o krátkodo-

bej štatistike je ŠÚ SR naďalej zaradený do prvej kategórie členských krajín s najvyšším stupňom kompatibility. Ďalšie práce v jednotlivých odvetviach krátkodobej štatistiky boli zamerané na prechod na nový bázičný rok 2015.

Štatistické výstupy za **vnútorné a vonkajšie zahraničné afilácie** za referenčný rok 2016 boli zostavené a odoslané Eurostatu v požadovaných štruktúrach, kvalite a v stanovenom termíne. Pri každoročnom hodnotení kompatibility s nariadením o štatistike vnútorných a vonkajších zahraničných afilácií sa ŠÚ SR opätovne zaradil do skupiny členských krajín so 100 % stupňom kompatibility. Vypracovali sa štruktúrované správy o kvalite dát pre užívateľov. V roku 2018 sme zostavili indikátory kvality porovnania štatistiky za vnútorné a vonkajšie zahraničné afilácie s údajmi z EuroGroups registra.

V štatistike **priemyslu** pokračovali práce na zabezpečení spracovania štatistických výstupov pre Eurostat a štruktúrovaných výstupov z krátkodobých a dlhodobých štatistických zisťovaní pre národných užívateľov aj pre medzinárodné organizácie. Počnúc referenčným obdobím január 2018 sa výpočet priemyselnej produkcie začal realizovať na základe novej bázy reprezentantov z ročného štruktúrneho zisťovania a zisťovania o priemyselných výrobkoch za rok 2015. Počas roku 2018 prišlo k zmene výpočtu indexu priemyselnej produkcie z fyzických jednotiek na

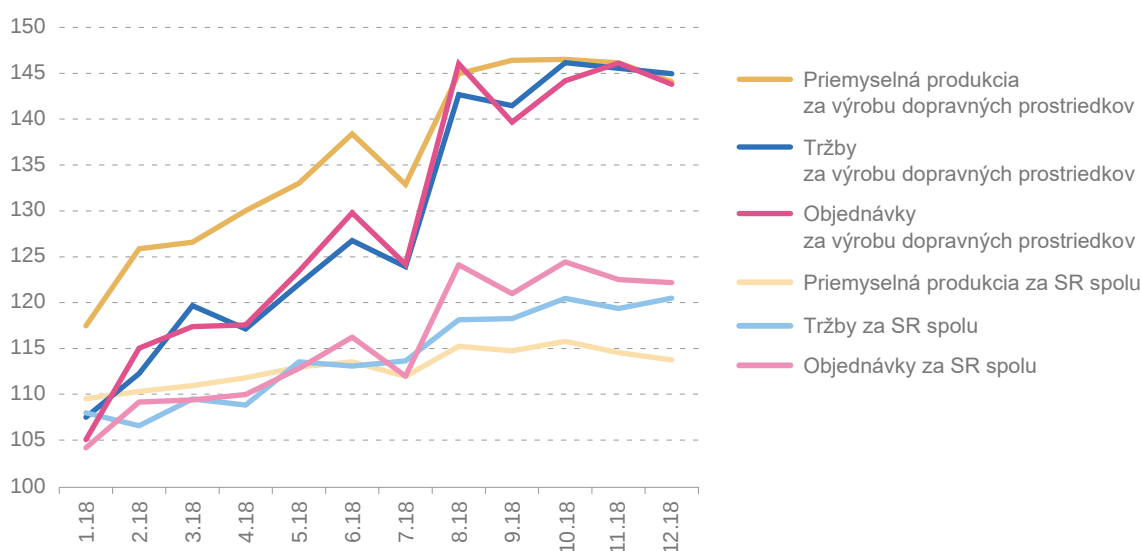
výpočet z hodnotového vyjadrenia vo výrobe motorových vozidiel s cieľom lepšie zachytiť vývoj produkcie v automobilovom priemysle. Pokračovali práce na projekte zameranom na zosúladovanie štatistiky výroby priemyselných výrobkov s informáciami o exporte tovarov v štatistike zahraničného obchodu. Začali sa aj práce na projekte, ktorého cieľom je zabezpečiť vyššiu porovnateľnosť medzi údajmi ročného zisťovania o predaji priemyselných výrobkov a tržbami z ročného štruktúrneho zisťovania podľa činností.

Štatistika **poľnohospodárstva** sa v rámci grantového projektu Eurostatu v roku 2018 prvýkrát zapojila do vypracovávaní bilancií hlavných obilnín (pšenica mäkká, pšenica tvrdá, jačmeň a kukurica na zrno) a olejnin (repka olejná, slnečnica a sója). Bilančné prehľady za referenčný rok 2017 obsahujú údaje

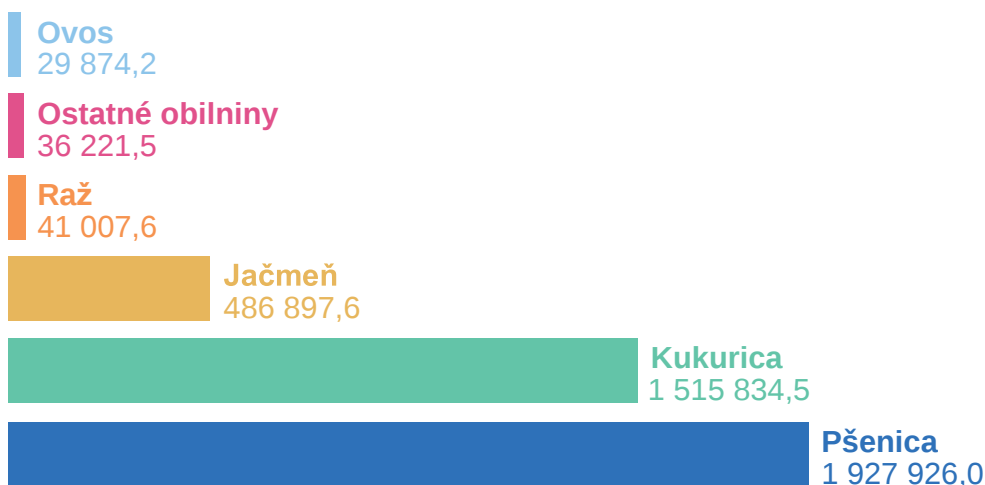
o celkovej produkcii, percentuálnej vlhkosti, importoch, počiatkových zásobách, dodávkach (domáce a exporty), použití, zmenách v zásobách a stave zásob na konci hospodárskeho roka. Výsledok v podobe spracovaných bilancií bol v novembri 2018 zaslaný Eurostatu.

Na úrovni EÚ prebiehal legislatívny proces a diskusia k novému vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) 2018/1874 o údajoch, ktoré treba predložiť za rok 2020 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1091 o integrovaných štatistikách fariem, ktorým sa zrušujú nariadenia (ES) č. 1166/2008 a (EÚ) č. 1337/2011, pokiaľ ide o zoznam premenných a ich opis. Zástupcovia ŠÚ SR sa aktívne podieľali na tvorbe a pripomienkovaní návrhu tohto nariadenia, ktoré nadobudlo účinnosť v decembri 2018.

Vybrané ukazovatele za odvetvie priemyslu (index)

Produkcia obilnín v SR za rok 2018 v tonách

Ako po minulé roky aj v roku 2018 pokračovali práce na pravidelnom ročnom zostavovaní a zverejňovaní odhadu úrod vybraných plodín. V procese zostavovania Ekonomického poľnohospodárskeho účtu SR, ktorý je satelitným účtom národných účtov, pokračovala aktívna spolupráca na zabezpečení a spracovaní štatistických údajov a informácií nevyhnutných pre jeho zostavenie s Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom – Výskumným ústavom ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva. Definitívne výsledky Ekonomického poľnohospodárskeho účtu SR za rok 2017 boli zverejnené v decembri 2018.

V štatistikách **stavebníctva, bytovej výstavby, obchodu a služieb** bolo ťažisko prác sústredené na zabezpečenie štatistických výstupov na základe požiadaviek Eurostatu, medzinárodných organizácií a špecifických požiadaviek národných užívateľov. Počas

roku 2018 pokračovali práce na dosiahnutí vyššieho stupňa harmonizácie požiadaviek vyplývajúcich z európskej legislatívy v oblasti konjunkturálnych prieskumov v priemysle, stavebníctve, obchode a službách. V štatistike bytovej výstavby boli práce sústredené na spracovanie štatistických výstupov charakterizujúcich vývoj základných ukazovateľov so zameraním na regionálny pohľad na základe špecifických požiadaviek užívateľov.

V roku 2018 vstúpilo v štatistike **dopravy** do platnosti novelizované nariadenie o štatistike železničnej dopravy a novelizované nariadenie o štatistike prepravy tovaru po vnútrozemských vodných cestách. Následne boli realizované práce zamerané na ich implementáciu. Za oblasť štatistiky dopravy, **informácií a komunikácie** boli výstupy spracované na základe požiadaviek Eurostatu a odoslané aj do medzinárodných databáz

(Eurostat, UNECE, International Transport Forum, Dunajská komisia, International Road Federation, spoločný informačný systém EUROSTAT-UNECE-ITF, EUROSTAT-REGIO), ako aj národným užívateľom. Aj v roku 2018 sa realizovalo spoločné zisťovanie organizované Eurostatom o informačných a komunikačných technológiách v podnikoch, ktorého výstupy v požadovanej štruktúre boli odoslané Eurostatu.

V štatistike **vedy, techniky a inovácií** pokračovali práce v implementácii zmien vyplývajúcich z revízie Frascati manuálu do ročného štatistického zisťovania o výskume a vývoji podľa pokynov Eurostatu pre jednotný postup v krajinách EÚ. Zo zisťovania o inováciách boli spracované výsledky v požadovaných štruktúrach podľa požiadaviek Eurostatu, správa o kvalite a vydaná monotematická publikácia o inovačnej aktivite podnikov 2014 - 2016. Ďalšie práce boli zamerané na prípravu harmonizovaného dotazníka Eurostatu a členských štátov EÚ o inováciách CIS (Community innovation survey) 2018 a implementáciu relevantných modulov do štatistického zisťovania za rok 2018.

Na úseku štatistiky **energetiky** boli práce okrem spracovania štatistických výstupov v zmysle požiadaviek nariadení EÚ sústreďené aj na zabezpečenie prenosu údajov do databáz Eurostatu, Medzinárodnej energetickej agentúry a Štatistickej divízie OSN. Uskutočnilo sa prvé povinné predkladanie údajov o spotrebe palív a energií v domácnostiach podľa spôsobu použitia, ako aj prvé predkladanie údajov o cenách elektriny a zemného plynu rozdelených na zložky podľa novej metodiky.

V oblasti štatistiky **životného prostredia** sa realizovalo povinné vykazovanie údajov vrátane vypracovania príslušných správ o kvalite za šesť environmentálnych účtov podľa nariadenia EÚ o environmentálnych ekonomických účtoch. V stanovených termínoch boli splnené aj ostatné vykazovacie povinnosti v oblasti štatistiky životného prostredia. Eurostatu boli poskytnuté údaje za štatistiku o odpade, štatistiku o vnútrozemskej vode a za štatistiku o uvádzaní pesticídov na trh. Značný rozsah prác bol zameraný na spracovanie neštandardných výstupov pre užívateľov na národnej úrovni. Aktivity počas roka 2018 boli zamerané aj na ďalšie zdokonaľovanie a harmonizáciu štatistiky o odpadovom hospodárstve SR v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR. Za týmto účelom sa v priebehu roka 2018 uskutočnili dve stretnutia pracovnej skupiny k štatistike odpadu zriadenej v rámci národného štatistického systému.

V štatistike **cestovného ruchu** sme zabezpečili publikovanie štandardných štatistických výstupov za štatistiku o vývoji cestovného ruchu v ubytovacích zariadeniach, organizovaného cestovného ruchu, domáceho a výjazdového cestovného ruchu. Prebiehala kompilácia tabuliek satelitného účtu cestovného ruchu doplnená o rok 2016. V roku 2018 sa výrazným spôsobom zvýšila dostupnosť štatistických informácií o činnostiach ubytovacích zariadení ich publikovaním v elektronickej podobe v DATAcube. Realizovala sa aktualizácia Štatistického registra ubytovacích zariadení informáciami získanými od obcí formou personalizovaného elektronického formulára.

Cenová štatistika sa v oblasti cien produkčných štatistik sústredila najmä na prepočty časových radov na nové bázičné obdobie 2015.

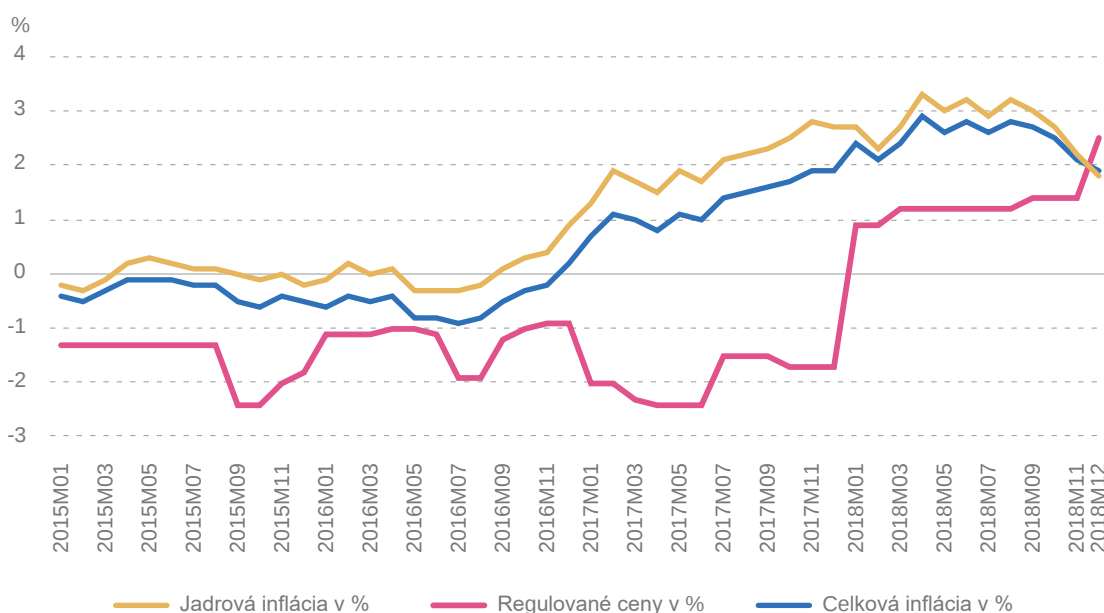
Zároveň boli prvýkrát vypočítané priemerné ceny poľnohospodárskej pôdy a nájomného za poľnohospodársku pôdu s využitím novej metodiky vypracovanej v roku 2017. V oblasti štatistiky spotrebiteľských cien boli práce zamerané najmä na pokračovanie implementácie využívania dát obchodných reťazcov do výpočtu indexov spotrebiteľských cien. Pokračovali tiež práce na vývoji metodiky zisťovania cien komerčných nehnuteľností a sledovaní vývoja indikátorov popisujúcich trh nehnuteľností určených na bývanie.

V rámci **spolupráce s medzinárodnými organizáciami** sme aktívne participovali na príprave návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskej podnikovej štatistike, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 184/2005

a zrušuje desať právnych aktov v oblasti podnikovej štatistiky (FRIBS) v Rade a v Európskom parlamente. Spolupráca na príprave novej legislatívy prebiehala vo všetkých doménach podnikových štatistík, v ktorých sa nové legislatívne normy pripravujú.

V rámci grantového projektu o Globálnej tvorbe hodnoty sme zisťovali údaje o rozsahu a typoch podnikových činností, ktoré podnikateľské subjekty vykonávajú na území Slovenskej republiky a o činnostiach, ktoré si zabezpečujú v zahraničí alebo inými slovenskými podnikmi. Tieto informácie sú dôležité pre hodnotenie stavu a vývoja ekonomiky Slovenskej republiky v podmienkach globalizácie a pre účely medzinárodného porovnania.

Miera inflácie

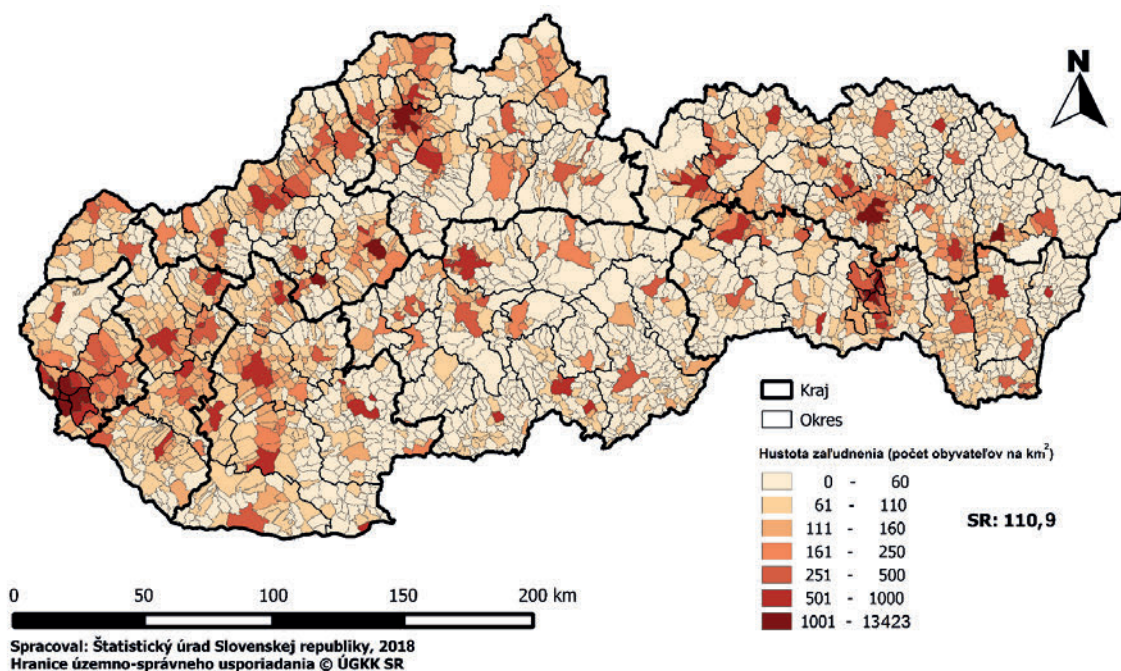

Demografia a sociálne štatistiky

V oblasti **štatistiky obyvateľstva** ŠÚ SR v roku 2018 pokračoval v rozvoji zberu, spracovania a šírenia demografických údajov. Skúmali sa možnosti harmonizácie údajov o počte obyvateľov na úrovni obcí z administratívnych zdrojov s údajmi demografickej štatistiky. K tejto téme bola vypracovaná štúdia s názvom *Harmonizácia údajov o počte obyvateľov v demografickej bilancii a Registri fyzických osôb*.

Vývoj obyvateľstva bol zdokumentovaný tiež knižnými titulmi vydanými v edícii *My v číslach: Pohyb obyvateľstva 2017 a Zahraníčné sťahovanie 2017*. V edícii s analytickým zameraním *Štatistika v súvislostiach* bola vydaná publikácia *Hlavné trendy populačného vývoja v SR v roku 2017*. Publikácia zaznamenáva hlavné trendy populačného vývoja, ktoré nastali v demografických procesoch a demografických štruktúrach

Hustota obyvateľstva v obciach SR v roku 2017

Adresné body na mapovom podklade pre účely územnej prípravy sčítania

slovenskej populácie od vzniku samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993 do roku 2017 (prezentované ako *Trend „25“*).

V rámci prípravy Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 boli v roku 2018 zahájené práce na návrhu nového zákona o sčítaní, ktorý zohľadňuje prechod od tradičného cenzu k integrovanému sčítaniu. V rámci metodologickej prípravy bol v roku 2018 spracovaný kľúčový dokument *Zber údajov od obyvateľov (Terén)*, ktorý popisuje jednak postup zberu údajov priamo od obyvateľov, samosčítaním alebo formou asistencie, výlučne elektronickou formou a tiež úlohy dotknutých subjektov pri zabezpečovaní tohto zberu údajov. Ďalej boli spracované štúdie, ktoré popisujú priebeh a spôsob sčítania domov a bytov a koordináciu sčítania na obciach. V zmysle idey integrova-

ného sčítania boli detailne analyzované administratívne zdroje údajov a začali prípravné práce s cieľom návrhu postupu ich vzájomnej integrácie. Územná príprava sa oproti minulosti realizuje výlučne na základe administratívnych zdrojov údajov s využitím geografických informačných systémov. Pri územnej príprave sa využijú údaje registra adries, Katastra nehnuteľností a ZBGIS®.

V rámci zdieľania vedomostí a hľadania optimálnych postupov pre nový spôsob sčítania Štatistický úrad SR v spolupráci s Českým štatistickým úradom usporiadali v Bratislave 29. – 30. 5. 2018 medzinárodný workshop zameraný na zdieľanie informácií a skúseností týkajúcich sa terénneho zberu údajov a ostatných činností v rámci príprav nadchádzajúceho cenzu.

V dňoch 28. – 29. novembra 2018 sa uskutočnil tiež v Bratislave medzinárodný workshop, ktorého hlavnou témou bolo využitie administratívnych zdrojov údajov pre účely Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021. Na workshope sa stretli experti zo Slovenska, Česka, Maďarska, Poľska (V4) a pozvanie prijali aj zástupcovia z Chorvátska, Slovinska a Rumunska.

Hlavným zámerom **štatistiky práce** bolo zabezpečiť dostupnosť aktuálnych informácií o vývoji zamestnanosti, nezamestnanosti, krátkodobej pracovnej migrácii a ekonomickej neaktivity. Súbežne s monitorovaním zamestnávania osôb v organizáciách prostredníctvom podnikového výkazníctva bol dopyt po personálnych kapacitách na trhu sledovaný aj cez tvorbu voľných pracovných miest podľa metodiky EŠS.

Ponuka ľudských zdrojov bola meraná cez medzinárodné výberové zisťovanie pracovných síl v domácnostiach. Zisťovanie bolo

v 2. štvrťroku rozšírené pre potreby EÚ o ad hoc modul zameraný na zosúladenie práce a rodinného života. Cieľom modulu bolo získať informácie do akej miery dostupnosť vhodných služieb starostlivosti o deti a ďalšie závislé osoby ovplyvňuje zapojenie ľudí do pracovného procesu, analyzovanie miery pružnosti na mieste práce z pohľadu zosúladenia práce a rodinného života a identifikovanie výskytu a trvania prerušenia kariéry spojeného so starostlivosťou o deti alebo iné závislé osoby.

Prioritnou úlohou **štatistiky nákladov práce** bolo zostavenie oficiálnej priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR a reálnej mzdy v jednotlivých štvrťrokoch podľa rôznych triedení organizácií so zameraním najmä na ich ekonomickú činnosť, územnú pôsobnosť a počet zamestnancov. Výpočet priemerného zárobku v SR bol pre potreby EÚ rozšírený v štvrťročnej periodicite aj o konštrukciu indexov nákladov

práce, v ktorých boli okrem vyplatených mzdových prostriedkov zahrnuté aj nepriame výdavky na zamestnávanie. Indexy nákladov práce boli tiež očisťované o vplyv sezóny a pracovných dní.

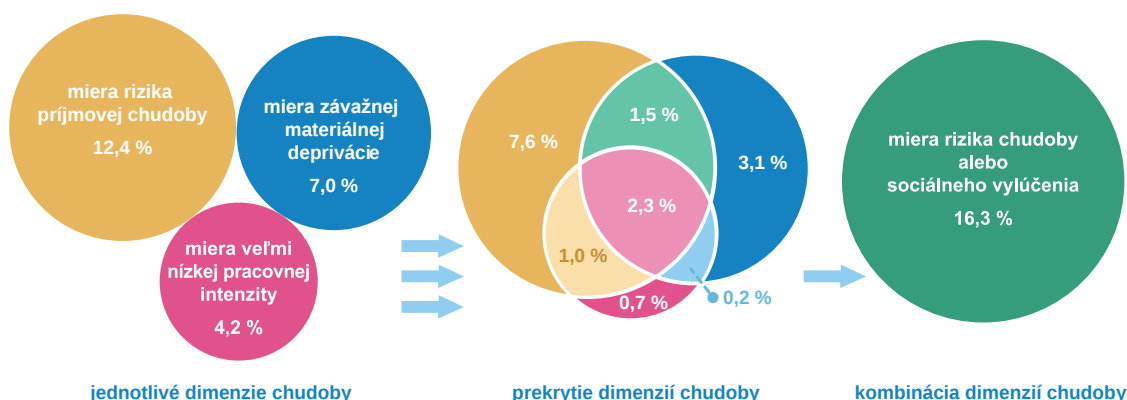
Uvedené krátkodobé ukazovatele poskytovali rýchle a pružné informácie o vývoji odmeňovania za prácu. Na ročnej báze boli doplnené z výsledkov výberového zisťovania o štruktúre miezd zamestnancov o podrobnejšie údaje o zložkách mzdy, hrubej a čistej mzde, mediáne miezd, zárobkoch podľa veku, vzdelania a zamestnania, rodových rozdieloch v odmeňovaní a o zastúpení zamestnancov v mzdových pásmach. „Pracoviskovou“ metódou boli spracované štatistické údaje o vývoji odmeňovania na úrovni krajov a okresov. Zverejnené informácie o zárobkoch zamestnancov boli na základe výsledkov výberového zisťovania o úplných nákladoch práce doplnené ročne aj

o údaje o ďalších finančných prostriedkoch, ktoré zamestnávateľia vynaložili na svojich zamestnancov.

K základným údajom o vývoji trhu práce boli každý štvrtrok v deň zverejnenia organizované tlačové besedy so zástupcami médií a stretnutia s analytikmi. Vybrané informácie boli vystavené v elektronických databázach úradu a podrobné výsledky všetkých štatistických zisťovaní v tejto oblasti boli spracované vo forme publikácií, ktoré sú dostupné na webovej stránke úradu. Rastúci záujem zákazníkov zvýšil tiež objem prác súvisiacich s tvorbou neštandardných výstupov a zostavením anonymizovaných súborov mikrodát pre vedecké účely.

Štatistika rodinných účtov (RÚ) zisťuje údaje o príjmoch, výdavkoch, spotrebe a zložení súkromných hospodáriacich domácností v Slovenskej republike. V roku 2018

16,3 % - indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia (EU SILC 2017 - SR)

sa uskutočnilo jednak zisťovanie o príjmoch a zložení domácností SR v 1. štvrťroku a pomocou dostupných externých informácií, prognóz a kvalifikovaných odhadov vybraných ukazovateľov bol urobený odhad údajov za rok 2017 simuláciou mikrouďajov. Výsledky boli zverejnené na internetových stránkach Štatistického úradu SR v elektronickej publikácii *Príjmy, výdavky súkromných domácností SR za rok 2017*. Vzhľadom na to, že realizácia samostatného úplného ročného zisťovania RÚ je spojená s vysokými finančnými nákladmi, v druhom polroku 2018 sa realizovali práce na návrhu a príprave nového redizajnu zisťovania RÚ. Redizajn spočíva v prepojení zisťovania RÚ so zisťovaním o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC) od roku 2019.

Výberové Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC), ktoré ŠÚ SR pravidelne realizuje od roku 2005 podáva komplexný obraz o chudobe, sociálnom vylúčení a životných podmienkach. V roku 2018 boli spracované a zaslané do Eurostatu mikrouďaje a indikátory zo zisťovania EU SILC 2017 a anonymizované mikrouďaje boli na základe štandardných, ako aj ad hoc požiadaviek, poskytnuté pre externých užívateľov na vedecké a výskumné účely. Údaje boli prezentované v dvoch publikáciách: *EU SILC 2017 - Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností v SR* a *EU SILC 2017 - Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia*. V poslednom období sa kladie dôraz hlavne na produkciu a analýzu hlavného indikátora chudoby alebo sociálneho vylúčenia pre stratégiu EU 2020 za SR, ktorý je vytvorený kombináciou troch čiastkových indikátorov: miera rizika príjmovej chudoby, miera závažnej materiálnej deprivácie a miera

veľmi nízkej pracovnej intenzity. Podľa výsledkov EU SILC 2017, ktoré boli zverejnené v minulom roku, bolo na Slovensku 16,3 % obyvateľstva ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením.

Ako výsledok viacročnej spolupráce a na základe požiadavky skvalitnenia zberu a analýzy dát o Rómoch začal ŠÚ SR v roku 2018 pracovať s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ÚSVRK) na riešení projektu *Monitorovanie a hodnotenie inkluzívnych politík a ich dopad na marginalizované rómske komunity*. Jeho hlavným cieľom je zabezpečiť komplexné monitorovanie a hodnotenie inkluzívnych politík a vyhodnotenie ich dopadu na rómsku populáciu, najmä na marginalizované rómske komunity, prostredníctvom zhromažďovania údajov a informácií o socioekonomických podmienkach Rómov u nás. Úlohou ŠÚ SR je v spolupráci s ÚSVRK pripraviť a realizovať dve špeciálne **Zisťovania o príjmoch a životných podmienkach v marginalizovaných rómskych komunitách na Slovensku (EU SILC MRK)** a následne spracovať výstupy zo zisťovania. Prvé zisťovanie bolo realizované formou zberu údajov v teréne v priebehu roka 2018 a realizácia druhého zisťovania je plánovaná na rok 2020.

Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach a u jednotlivcov (IKT) prebehlo v mesiacoch apríl až máj 2018. Okrem štandardných ukazovateľov bola pozornosť zisťovania zameraná na zber informácií, ktoré sa týkajú používania informačno-komunikačných technológií v práci. U pracujúcich jednotlivcov sa sledovalo používanie počítačov, laptopov, smartfónov alebo tabletov v ich hlavnom

platenom zamestnaní a tiež používanie iných elektronických zariadení alebo prístrojov riadených počítačom (napr. vo výrobných linkách, v dopravných alebo iných službách). Výsledky zo zisťovania štatistický úrad zverejnil v elektronickej forme ako publikáciu *Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach 2018* na internetovej stránke ŠÚ SR.

V rámci **štatistiky spotreby potravín** boli v roku 2018 na základe bilančnej metódy odvodené údaje o spotrebe jednotlivých druhov potravín za rok 2016. Pre užívateľov sú tieto údaje voľne dostupné v databáze ŠÚ SR v porovnateľnom časovom rade od roku 1990. Údaje o spotrebe potravín za rok 2017 boli obsahom každoročne vydávanej publikácie *Spotreba potravín v SR*, ktorá tiež hodnotí vývoj spotreby potravín v SR a aj v porovnaní s krajinami EÚ. Údaje o spotrebe potra-

vín sú pravidelne, ako jeden zo štatistických podkladov, súčasťou situačných výhľadových správ Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré hodnotia vývoj trhu v SR za jednotlivé potravinové komodity.

ŠÚ SR zbiera, spracováva a poskytuje údaje ohľadom **výdavkov na zdravotnú starostlivosť** za SR podľa metodiky *Systému zdravotníckych účtov* (*A System of Health Accounts – SHA*) od roku 2005 (referenčný rok 2003 a ďalšie). V marci 2015 vošlo do platnosti nariadenie Komisie (EÚ) 2015/359 zo 4. marca 2015, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1338/2008, pokiaľ ide o štatistiku výdavkov na zdravotnú starostlivosť a jej financovanie. Podľa predmetného nariadenia poskytol ŠÚ SR v roku 2018 údaje za referenčný rok 2016, a to v rámci účtovného rámca metodiky *Systému zdravotníckych účtov*, edícia 2011 (SHA 2011). Spracované údaje za rok 2016 boli v rámci spoločného dotazníka poskytnuté Eurostatu, OECD a WHO. Publikované údaje slúžia na porovnanie výdavkov na zdravotníctvo nielen v rámci Európskej únie, ale aj krajín OECD a WHO. Údaje sú zároveň zverejnené na internetovej stránke ŠÚ SR.

Počas roku 2018 ŠÚ SR úspešne realizoval prvú etapu grantového projektu **Testovanie nových premenných pre budúce vlny Európskeho zisťovania o zdraví (EHIS)**, v rámci ktorej bolo vykonané kvalitatívne testovanie otázok modulu *Zdravotné postihnutie (bariéry pri participácii)*. Druhá časť grantového projektu zameraná na zber údajov uvedeného modulu bude prebiehať súčasne s realizáciou zberu 3. vlny zisťovania EHIS 2019 v 2. polroku 2019.

Volebná štatistika

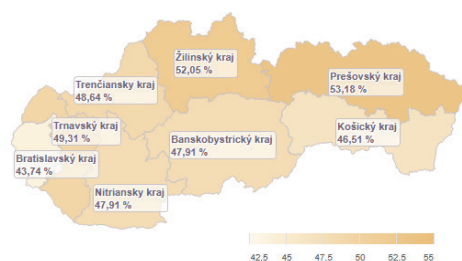
V roku 2018 zabezpečoval ŠÚ SR na úseku volebnej štatistiky spracovanie výsledkov volieb do orgánov samosprávy obcí Slovenskej republiky a spracovanie výsledkov nových volieb do orgánov samosprávy obcí (doplňujúcich volieb do orgánov obecných/miestnych a mestských zastupiteľstiev).

Volby do orgánov samosprávy obcí sa uskutočnili **10. novembra 2018** na základe rozhodnutia predsedu NR SR č. 203/2018 Z. z. zo 6. júla 2018. ŠÚ SR zabezpečoval spracovanie výsledkov hlasovania podľa zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení

SÚHRNNÉ VÝSLEDKY HLASOVANIA ZA SR

Celkový počet obcí, v ktorých sa konali voľby	2 919
Počet a podiel spracovaných zápisníc miestnych volebných komisií	2 919
Počet voličov zapísaných v zoznamoch voličov	4 494 400
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní a účasť	2 187 735 48,67 %
Počet a podiel voličov, ktorí odovzdali obálku	2 186 644 99,95 %

ÚČASŤ VOLIČOV V KRAJOCH A OKRESOCH

POČET VOLENÝCH A ZVOLENÝCH POSLANCOV A STAROSTOV

Výsledky za SR

Kraj	Počet obcí, v ktorých sa konali voľby	Počet obcí, v ktorých bolo zvolené zastupiteľstvo	Počet obcí, v ktorých bol zvolený starosta	Počet volených poslancov	Počet zvolených poslancov
Bratislavský kraj	88	88	88	897	897
Trnavský kraj	251	249	250	2 005	2 002
Trenčiansky kraj	276	271	274	2 077	2 071
Nitriansky kraj	354	352	353	2 671	2 668
Žilinský kraj	315	310	310	2 447	2 439
Banskobystrický kraj	513	510	512	3 275	3 271
Prešovský kraj	661	659	657	4 175	4 171
Košický kraj	461	456	460	3 139	3 127
Spolu za SR	2 919	2 895	2 904	20 686	20 646

Mestá Bratislava a Košice

Mesto	Počet okrskov	Zvolený primátor	Politický subjekt zvoleného primátora	Počet volených poslancov	Počet zvolených poslancov
Bratislava	401	Matúš Vallo	Progresívne Slovensko, SPOLU	45	45
Košice	199	Jaroslav Poláček	SaS, KDH, SMK-MKP, NOVA, OKS	41	41

Obvod	Počet obcí v obvode	Počet obcí, v ktorých bolo zvolené		Počet osôb zapísaných v zoznamoch voličov	Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	Účasť voličov v %	Počet odovzdaných obálok	Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby		Počet poslancov, ktorý sa mal zvoliť	Počet zvolených poslancov
		obecné zastupiteľstvo	starosta					do obecného zastupiteľstva	starostu		
Senec	1	0	1	3 071	332	10,81	332	0	308	0	0
Trnava	1	1	0	676	147	21,74	147	146	0	3	3
Nové Mesto nad Váhom	2	2	0	509	148	29,07	148	140	0	3	3
Levice	1	0	1	492	305	61,99	305	0	302	0	0
Nitra	1	0	1	1 642	344	20,95	344	0	331	0	0
Rimavská Sobotka	1	1	0	160	23	14,37	23	23	0	2	2
Veľký Krtíš	1	1	0	98	24	24,48	24	23	0	1	1
Zvolen	1	1	0	409	59	14,42	59	57	0	4	4
Prešov	1	1	0	384	119	30,98	119	117	0	1	1
Spolu za SR	10	7	3	7 441	1 501	20,17	1 501	506	941	14	14

niektorých zákonov. Pri príprave spracovania úrad spolupracoval s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

ŠÚ SR sa pripravoval na spracovanie výsledkov hlasovania už od začiatku roka 2018. Na zabezpečenie spracovania vytvoril odborné sumarizačné útvary mestských volebných komisií (pre tie mestá a mestské časti, ktoré vytvorili na spracovanie výsledkov hlasovania minimálne 50 volebných okrskov), okresných volebných komisií a Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán. Súčasťou príprav spracovania boli tri skúšky, ktoré preverili organizačno-technickú a personálnu pripravenosť všetkých odborných sumarizačných útvarov.

Výsledky hlasovania vo voľbách do orgánov samosprávy obcí spracovali odborné sumarizačné útvary mestských a okresných volebných komisií na základe zápisníc okrskových volebných komisií a zápisníc miestnych volebných komisií. Zo zaznamenaných zápisníc okrskových volebných komisií boli sumarizáciou vytvorené a komisiami schválené zápisnice mestských a miestnych volebných komisií. Ich ďalšou sumarizáciou na vyššej úrovni v sumarizačných útvaroch boli vytvorené zápisnice okresných volebných komisií.

Tieto zápisnice boli základom pre výpočet republikových výsledkov a vytvorenie zápisnice Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán.

Na základe vyhlásenia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky sa **27. januára 2018** konali **nové voľby do orgánov samosprávy obcí** (doplňujúce voľby do orgánov obecných/miestnych a mestských zastupiteľstiev). Vyhlásené boli v 18 obciach, no vzhľadom na to, že nie vo všetkých obciach boli podané kandidátne listiny, uskutočnili sa nakoniec v 10 obciach. Boli zvolení 3 noví starostovia a 14 nových poslancov zastupiteľstiev. Na spracovanie výsledkov nových volieb do orgánov samosprávy obcí a volieb do orgánov samosprávy obcí bol v roku 2018 tak, ako v predchádzajúcich voľbách, použitý Integrovaný volebný informačný systém. Využili ho nielen členovia odborných sumarizačných útvarov volebných komisií, ale aj obce a mestá, ktoré prejavili záujem o elektronické spracovanie výsledkov hlasovania vo voľbách.

Na plnení všetkých úloh na úseku volebnej štatistiky sa významnou mierou podieľali aj zamestnanci pracovísk ŠÚ SR z krajských miest SR ako členovia odborných sumarizačných útvarov mestských a okresných volebných komisií.

Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky

Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT) ako výskumno-vývojové pracovisko pre oblasť štátnej štatistiky každoročne spolupracuje so Štatistickým úradom SR na riešení výskumno-vývojových úloh v oblasti štátnej štatistiky. Spolupráca sa uskutočňuje na základe kontraktu uzatvoreného obidvoma organizáciami na príslušný rok na základe uznesenia vlády SR. Obsahové zameranie kontraktu zohľadňuje prioritné štatistické činnosti úradu a aktuálne potreby vyplývajúce z požiadaviek zákazníkov.

V roku 2018 INFOSTAT riešil 28 výskumno-vývojových úloh pozostávajúcich zo 71 čiastkových výstupov vecne zameraných predovšetkým na:

- **metodické riešenia** – zostavenie Satelitného účtu cestovného ruchu (TSA) za rok 2016; výskum v oblasti produkcie bytových služieb a programátorské riešenia pre štatistiku energetiky;
- **aktualizáciu a vývoj** – realizácia zmien do spracovaní cenových štatistík s mesačnou i štvrťročnou periodicitou;
- **výpočty a konštrukcie** – spracovanie mesačných, štvrťročných, polročných a ročných pohybov obyvateľstva a bilancovanie stavu obyvateľstva ku koncu referenčného obdobia z údajov zdrojovej bázy dát integrovaného štatistického informačného systému (ZBD IŠIS);

- **analýzy, štúdie, prognózy a prieskumy** – spolupráca na bilancii TDP za roky 2016 v systéme SNA-NT; analýza a prognóza vývoja hospodárskeho cyklu v slovenskej ekonomike v roku 2018; zostavenie tabuliek satelitného účtu cestovného ruchu za rok 2016;
- **analytické výstupy** – úmrtnostné tabuľky; bilancie obyvateľstva; bilancia obyvateľstva a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva SR.

V rámci spolupráce s INFOSTATom je potrebné tiež spomenúť **činnosť Výskumného demografického centra (VDC)**, ktoré v roku 2018 riešilo alebo sa spolupodieľalo na riešení celkovo 8 úloh, zadávaných Štatistickým úradom SR v rámci kontraktu, výsledkom ktorých boli analyticko-metodologické materiály.

Išlo o štúdie:

- Revízia viac variantnej kmeňovej prognózy obyvateľstva SR
- Konštrukcia hodnotiacej schémy pre integrované SODB 2021
- Prierezové a kohortné tabuľky života; úmrtnostné tabuľky, tabuľky plodnosti, sobášnosti a rozvodovosti
- Komparácia a kvalitatívne zhodnotenie výsledkov národných populačných prognóz a populačných prognóz konštruovaných Eurostatom a OSN

- Starnutie populácie Slovenska a jeho regiónov optikou nových multidimenziónálnych indikátorov populačného starnutia
- Odhad vzdelanostnej štruktúry populácie Slovenska podľa pohlavia a jednotiek veku k 31. 12. 2017
- Hodnotenie procesu úmrtnosti prostredníctvom prierezových a kohortných tabuliek úmrtnosti a ich praktické využitie

a aplikácia smerom k určovaniu hranice dôchodkového veku na Slovensku

- Využitie zrkadlových štatistík pri analýze procesu zahraničnej migrácie Slovenska s vybranými susednými štátmi

Spolupráca so ŠÚ SR, činnosť INFOSTATu a VDC v roku 2018 je podrobne zdokumentovaná vo výročnej správe inštitútu za rok 2018 a na stránkach www.infostat.sk a www.infostat.sk/vdc.

Slúžime zákazníkom

V rámci činností zameraných na oblasť poskytovania služieb zákazníkom ŠÚ SR pokračoval v plnení akčných programov stanovených v strategických cieľoch úradu. V súlade so schváleným *Marketingovým plánom ŠÚ SR na rok 2018* bol realizovaný celý rad aktivít zameraných na čo najlepšie uspokojovanie požiadaviek používateľov štatistických informácií.

Na základe požiadaviek jednotlivých inštitúcií ŠÚ SR zabezpečoval poskytovanie súborov údajov zahrnutých v portfóliu produktov pre rok 2018 pre domácich a zahraničných zákazníkov. V priebehu roka úrad spracoval a poskytol **národným a medzinárodným organizáciám spolu 543 produktov** formou súborov údajov, dotazníkov a preddefinovaných tabuliek z rôznych štatistických okruhov. Z domácich odberateľov to boli predovšetkým zákonodarné a výkonné orgány štátnej správy, z nich predovšetkým Národná banka Slovenska (43 %), Ministerstvo financií SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Ministerstvo hospodárstva. **Národným** inštitúciám bolo spolu poskytnutých **251 produktov** v rôznej periodicite. Získané štatistické informácie rezorty využili pre rozhodovacie a riadiace procesy a pre analýzy sociálno-ekonomického vývoja spoločnosti. V rámci produktov pravidelne poskytovaných medzinárodným a medzivládny organizáciám najvyšší podiel tvorili súbory pre Eurostat (84 %). Ďalšími odberateľmi údajov boli Organizácia

spojených národov, Medzinárodná agentúra pre energetiku, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj a Medzinárodné dopravné fórum. V priebehu roka ŠÚ SR poskytol **medzinárodným a medzivládnym organizáciám spolu 292 produktov**.

V roku 2018 boli marketingové aktivity zamerané na poznanie a **rozšírenie znalostí našich zákazníkov** v oblasti štatistiky a na **zistenie ich očakávaní**. Odborné útvary v ústredí úradu a na pracoviskách ŠÚ SR v krajocho organizovali semináre, pracovné stretnutia, prezentácie a prednášky spojené s diskusiou. Podujatí sa zúčastnili najmä študenti a pedagógovia stredných a vysokých škôl, zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy, samosprávy a finančných inštitúcií. Zákazníkom bola prezentovaná ponuka štatistických produktov a služieb, formy ich šírenia, štruktúra a obsah internetového portálu úradu a databáz, ako aj možnosti a obmedzenia využitia štatistických informácií. Zákazníci získali tiež informácie o organizácii štatistických zisťovaní a metodických postupoch pri spracovaní štatistických údajov vo vybraných štatistických okruhoch. ŠÚ SR zorganizoval v priebehu roka spolu **65 stretnutí**, na ktorých sa zúčastnilo takmer **1 300 používateľov** štatistiky.

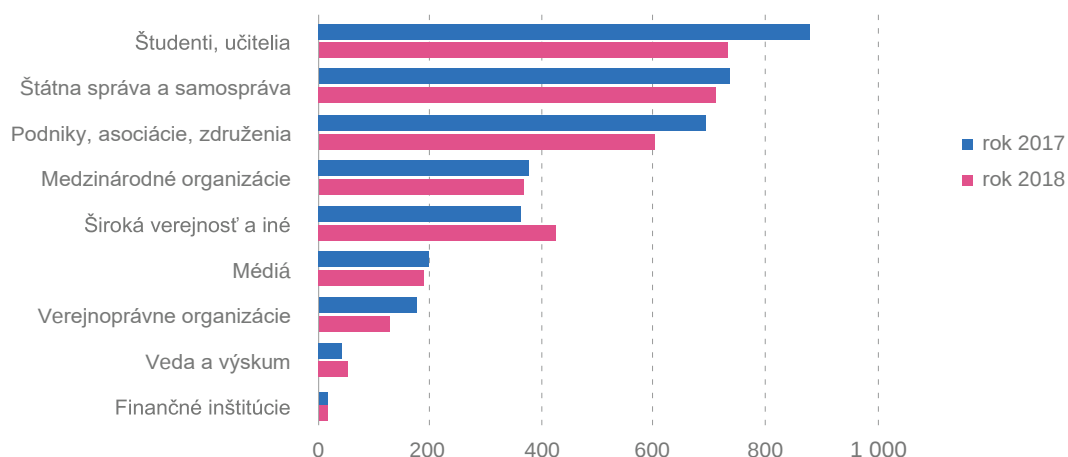
ŠÚ SR si pripomenul v poradí tretí **Európsky deň štatistiky**, ktorého oslavy sa konali pod heslom *Štatistika pre lepší zajtrajšok*. Zámerom podujatia bolo zvýšiť povedomie občanov

o význame oficiálnych štatistík v spoločnosti. Na internetovom portáli úradu bola vytvorená stránka s informáciami o podujatí a produktoch, ktoré ŠÚ SR pripravil na jeho podporu a propagáciu. Pri tejto príležitosti bola vydaná publikácia *Slovenská republika v číslach 2018*, slovenská verzia digitálnej publikácie Eurostatu *Európske hospodárstvo od začiatku tisícročia* a aktualizované vydanie publikácie *Život mužov a žien v Európe – štatistický portrét*, ako aj plagáty a informačno-propagačné letáky z rôznych tematických oblastí štatistiky.

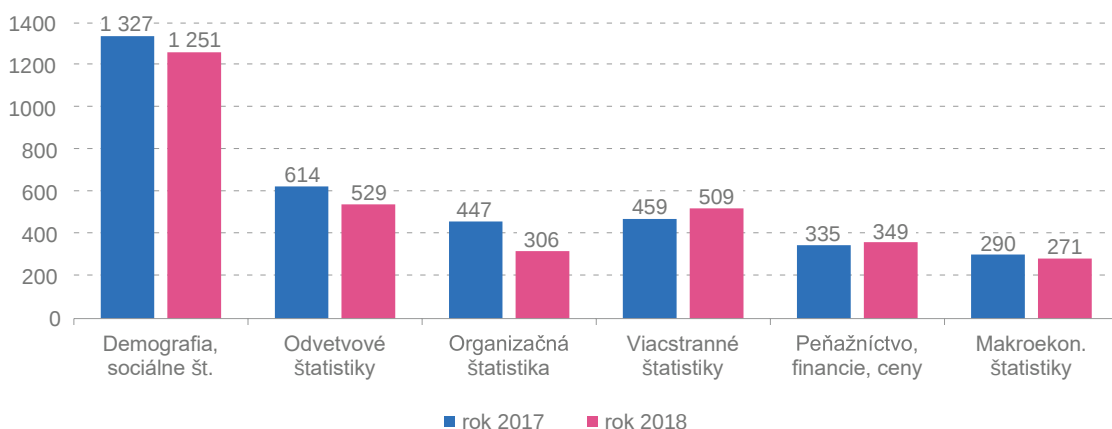
Útvary poskytovania štatistických informácií ŠÚ SR vybavili v priebehu roka spolu **3 215 žiadostí o štatistické informácie**. Ústredie ŠÚ SR zaregistrovalo 2 114 požiadaviek, z toho 84,4 % od domácich a 15,6 % od zahraničných zákazníkov. Najväčší podiel žiadostí bol od študentov a pedagógov (21,4 %) a zákazníkov zo skupiny podniky, asociácie, združenia (20,7 %). Nižší záujem o štatistické informácie mali od-

borníci z vedy a výskumu a finančných inštitúcií. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch najväčší podiel z hľadiska tematických okruhov tvorili požiadavky na údaje z oblasti demografie a sociálnej štatistiky (34,4 %). Oproti predchádzajúcim rokom sa zvýšil záujem o informácie z viacstranných štatistík (napr. volebná štatistika, životné prostredie, informačné technológie, veda a výskum), a to najmä zo strany širokej verejnosti a študentov. Takmer pätinu všetkých žiadostí tvorili neštandardné požiadavky spracované v odborných útvaroch úradu, najmä z okruhu demografických a sociálnych štatistík, makroekonomických štatistík a odvetvových štatistík. Požiadavky pochádzali najčastejšie od zástupcov podnikov, asociácií, združení a odborov a medzinárodných a zahraničných organizácií. K náročným požiadavkám patrili aj žiadosti o poskytnutie anonymizovaných mikroúdajov pre vedecké účely. V roku 2018 bolo uzavretých s inštitúciami z vedeckej a akademickej obce 12 zmlúv

Záujem o štatistické informácie podľa skupín zákazníkov v ústredí a krajoch

Počet vybavených požiadaviek v ústredí ŠÚ SR a krajoch podľa tematických okruhov

na poskytnutie mikroúdajov. Pracoviská ŠÚ SR v krajoch vybavili 1 101 požiadaviek na štatistické informácie, z nich najviac pre samosprávu a štátnu správu (40,3 %) a študentov a pedagógov (25,2 %). Najväčší podiel tvorili požiadavky z demografie a sociálnej štatistiky.

Ako člen medzinárodnej siete **European Statistical Data Support** (ESDS) úrad poskytoval zákazníkom pomoc pri vyhľadávaní štatistických údajov a informácií týkajúcich sa európskej štatistiky formou navigácie na stránke Eurostatu a zodpovedaním metodických otázok. Činnosti v tejto oblasti boli zabezpečované na základe džentlmenskej dohody s Eurostatom prostredníctvom Centra podpory používateľom európskej štatistiky v ústredí ŠÚ SR.

Knižnica Štatistického úradu SR poskytla v roku 2018 svoje služby **158 čitateľom** (zamestnancom úradu a externým návštevníkom). V priebehu uplynulého roka pribudlo do knižnice **411 nových zväzkov**, z toho 333

tvorili nové publikácie úradu. Zaevidovaných bolo **106 výpožičiek**. Knižnica odoberala 5 titulov dennej tlače a 28 titulov časopisov určených pre útvary úradu. Na nákup odbornej literatúry a na predplatné denníkov a časopisov knižnica vynaložila takmer 8 300 Eur.

Publikačnú činnosť ŠÚ SR zabezpečoval v súlade s *Edičným programom na rok 2018*. V mesačnej, štvrťročnej, polročnej a ročnej periodicite úrad vydal v priebehu roka spolu **73 titulov**. Medzi ťažiskové publikácie patrili: *Štatistická ročenka SR 2018*, *Štatistická ročenka regiónov 2017*, *Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR a Správa o hospodárskom vývoji v krajoch SR*. K zaujímavým publikáciam patrili *Rodová rovnosť 2018*, *Hlavné trendy populačného vývoja v SR v roku 2017*, *Inovačná aktivita podnikov v SR 2014 – 2016*, ako aj štvrťročne vydávaný recenzovaný časopis *Slovenská štatistika a demografia* prezentujúci príspevky odborníkov z rôznych oblastí štatistiky. V rámci strate-

gických zámerov úrad venoval pozornosť tvorbe produktov s pridanou hodnotou, ku ktorým patrili napríklad publikácie *Slovensko v EÚ 2018 – Mladá generácia, Slovenská republika v číslach 2018, Naše regióny, Kraj v číslach 2018, EU SILC 2017 - indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia a Vývoj cestovného ruchu v ubytovacích zariadeniach SR*. Okrem toho vyšlo 13 informačno-propagačných letákov z rôznych štatistických oblastí obsahujúcich pestré vizualizačné prvky.

Úrad pravidelne aktualizoval a rozširoval obsah informácií na **internetovom portáli**. V priebehu roka boli na portáli vytvorené nové web stránky ako napr. *Agenda 2030, Európske hospodárstvo od začiatku tisícročia, Register konečných užívateľov výhod, Terminologický slovník* a zaujímavá interaktívna web aplikácia *Moja obec v štatistikách*. Na prezentáciu výsledkov volieb do orgánov samosprávy obcí 2018 boli v rámci poskytovaných informácií zakomponované kombinované interaktívne grafy a mapy. Do Katalógu publikácií pribudlo 223 nových publikácií. V súčasnosti zahŕňa viac ako 2 547 elektronických publikácií. Informácie zverejňované na portáli úradu aktívne využívala odborná i laická verejnosť, pričom v roku 2018 portál navštívilo **1 138 970 používateľov** štatistiky **pri celkovom počte zobrazení stránok 5 823 424**. Po obsahovej stránke sa používatelia zaujímali najmä o register organizácií, elektronický zber údajov, databázy, štatistiky podľa jednotlivých okruhov, číselníky, klasifikácie a vzory štatistických formulárov.

V roku 2018 nastal významný pokrok v oblasti **modernizácie jednotnej verejnej databázy DATAcube**. Inovovaný koncept databázy poskytuje upravenú systémovú časť vyhľadávania, prepojenie domény alebo subdomény na

navigačný strom a nové funkcie zdieľania a kopírovania URL odkazov na dátové kocky. Jednotná verejná databáza DATAcube obsahuje 1 173 dátových kociek za ukazovatele hospodárskeho a sociálneho vývoja a databáza STATdat zahŕňa 484 dynamických reportov. V priebehu roka navštívilo databázu **DATAcube. 78 277 používateľov (o 64 % viac ako v roku 2017)**, ktorí realizovali 449 336 zobrazení dátových kociek. Zaujímali sa najmä o ukazovatele z oblasti obyvateľstva a migrácie, trhu práce, národných účtov a organizačnej štatistiky. Databázu **STATdat. navštívilo 221 612 zákazníkov**, ktorí uskutočnili spolu 1 060 191 zobrazení údajov. Najvyšší záujem bol o ukazovatele spotrebiteľských cien, cien produkčných štatistík, práce, obyvateľstva a migrácie a národných účtov.

Na základe akčného plánu **Iniciatívy pre otvorené vládnutie** úrad zverejnil v priebehu roka na portáli otvorených údajov (<https://data.gov.sk/>) 39 nových datasetov za oblasť volebnej štatistiky a v rámci kľúčových ukazovateľov jeden dataset obsahujúci časové rady ukazovateľov za hrubú mzdu podľa zamestnania. Pri výbere ukazovateľov úrad prihliadal na dôležitosť, dopyt verejnosti po najžiadanejších údajoch a spoločenskú objednávku. S celkovým počtom **648 zverejnených datasetov** v roku 2018, čo predstavuje **41 % zo všetkých 1 576 publikovaných datasetov za inštitúcie štátnej správy**, zostáva Štatistický úrad SR aj naďalej lídrom v poskytovaní datasetov. Pri medzinárodnom hodnotení Open Data Inventory (ODIN) zamerané na dostupnosť a otvorenosť štatistických údajov realizovanom nezávislou spoločnosťou Open Data Watch (ODW) sa Štatistický úrad SR v roku 2018 umiestnil na **12. mieste zo 180 monitorovaných krajín**.

Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia

Vedecký recenzovaný časopis Slovenská štatistika a demografia si naďalej upevňuje postavenie moderného periodika a redakcia pokračuje v aktivitách smerujúcich k pozitívnemu vnímaniu časopisu verejnosťou.

Periodicita vydávania Slovenskej štatistiky a demografie ostala nezmenená, štyri čísla časopisu vydané počas roka 2018 poskytli prehľad aktuálnych štatistických a demografických tém. Čitatelia sa môžu každý rok tešiť na jedno monotematické číslo, ktoré im v roku 2018 pripomenulo dve okrúhle výročia, sté výročie vzniku spoločného štátu Čechov a Slovákov a 25 rokov od vzniku Slovenskej republiky a tiež samostatnej štatistiky na Slovensku. Séria príspevkov slovenských a českých autorov si významné výročia nielen pripomenula, ale s využitím štatistických údajov zároveň prispela k ich prezentácii.

V priebehu minulého roka v spolupráci s členmi redakčnej rady bola osobitá pozornosť venovaná propagácii vedeckého časopisu medzi odbornou i laickou verejnosťou, predovšetkým na konferenciách a seminároch z oblasti štatistiky a demografie. Súčasné iniciatívy redakcie časopisu smerujú k začleneniu Slovenskej štatistiky a demografie do medzinárodných citacných databáz. Kľúčovým rozhodnutím pre splnenie daného cieľa bolo schválenie vytvorenia nového webového sídla časopisu, ktoré bude moderným, obsahovo zaujímavým, pozi-

tívne reprezentujúcim priestorom pre časopis rešpektovaný doma i v zahraničí. V roku 2018 bola nadefinovaná základná štruktúra, funkcie, dizajn webu a začalo sa s napĺňaním jeho obsahu. Tlačená a elektronická forma časopisu je, aj bude čitateľom naďalej prístupná. Ďakujeme čitateľom a podporovateľom časopisu a tešíme sa na spoluprácu v roku 2019.

Medzinárodné aktivity

Jednou z najvýznamnejších iniciatív v oblasti uplynulého roka bolo prevzatie **predsedníctva SR v rámci krajín V4**. Za účasti predsedov štatistických úradov krajín V4 bola 20. novembra podpísaná príloha, ktorá obsahovala výber konkrétnych aktivít na obdobie slovenského predsedníctva. Koncom novembra sa v Bratislave uskutočnil workshop na tému *Využitie administratívnych údajov na sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021*. Workshopu sa okrem odborníkov z krajín V4 zúčastnili aj kolegovia zo Slovinska, Rumunska a Chorvátska. Ďalšie plánované aktivity sa budú organizovať v prvom polroku 2019. Ciele spolupráce boli dohodnuté podpísaním *Memoranda o spolupráci štatistických úradov krajín Vyšehradskej skupiny* v apríli v Budapešti. Ide najmä o spoločné dosiahnutie metodických a kvalitatívnych zlepšení pri tvorbe štatistík, výmenu poznatkov a skúseností v identifikovaných oblastiach a vydávanie spoločných publikácií. Priority reflektujú na významné iniciatívy v rámci Európskeho štatistického systému akými sú globalizácia, poskytovanie údajov na tvorbu kohéznych a regionálnych politík, štatistika migrácie, oblasť sociálnej štatistiky a štatistika zahraničného obchodu.

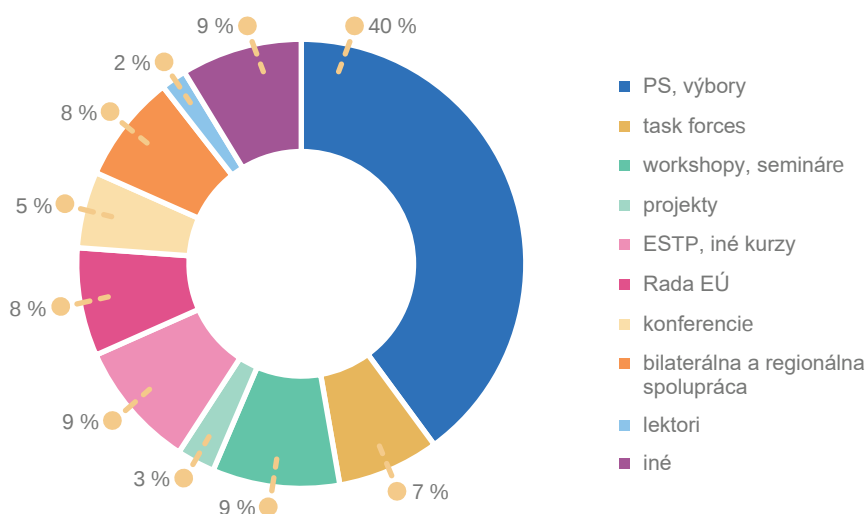
V oblasti európskych záležitostí kládol ŠÚ SR dôraz na **zabezpečenie efektívneho pôsobenia v rámci Európskeho štatistického systému**, ako aj na **aktívnu participáciu v procese**

prijímania právnych aktov EÚ. Na úrovni Výboru pre európsky štatistický systém rezonovali v uplynulom roku viaceré zaujímavé témy, napr. dopady nového všeobecného nariadenia o ochrane osobných údajov (GDPR), zabezpečenie základných hodnôt EŠS, najmä v kontexte zásahov Európskeho parlamentu do schvaľovania štatistických právnych aktov EÚ, alebo Big Data, ktoré boli aj témou októbrovej konferencie DGINS v Bukurešti.

Začiatkom roka 2018 sa prijali dve kodifikované verzie nariadení – nariadenie o štatistike prepravy po vnútrozemských vodných

Percentuálny podiel jednotlivých typov podujatí, ktoré boli cieľom zahraničných pracovných ciest

cestách a o štatistike železničnej dopravy. V polovici roka bolo prijaté prvé z integrovaných nariadení, ktoré Komisia predložila v rámci programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti REFIT, a to nariadenie o integrovaných štatistikách fariem (IFS).

V schvaľovacom procese na úrovni EÚ bola pozornosť venovaná najmä dvom integrovaným/rámcovým nariadeniam, a to integrovanému nariadeniu pre európsku štatistiku týkajúcu sa osôb a domácností na základe údajov na individuálnej úrovni získavaných zo vzoriek (tzv. IESS) a rámcovému nariadeniu v oblasti podnikových štatistík (tzv. FRIBS), ktoré umožní zaviesť nový systém zberu údajov o podnikovej štatistike a o zahraničnom obchode s tovarom a službami.

ŠÚ SR aktívne participoval aj na prerokovávaní štatistickej časti *Programu pre jednotný trh*. Na úrovni zákonodarcov EÚ sa schvaľovala aj novela nariadenia o štatistike migrácie, na ktorej úrad úzko spolupracoval s Ministerstvom vnútra SR a nariadenie o harmonizácii hrubého národného dôchodu v trhových cenách (GNI).

ŠÚ SR sa do prípravy nariadení zapájal aktívnou účasťou na Pracovnej skupine Rady pre štatistiku v Bruseli, v písomných pripomienkových konaniach, aj vo fáze jazykových úprav jurist-lingvistov a prekladateľov. V novembri 2018 prijala Rada ECOFIN Závery o štatistike EÚ, v ktorých schválila tzv. štatistický balík. Štatistický balík definuje politické oblasti, identifikuje smerovanie a nastavenie priorít v oblasti štatistiky.

V roku 2018 uskutočnili zamestnanci ŠÚ SR 190 **zahraničných pracovných ciest**, čo predstavuje 284 individuálnych vycestovaní, v rámci ktorých sa zúčastnili **218 medzinárodných podujatí v zahraničí**. Zahraničné pracovné cesty boli zamerané hlavne na aktivity realizované v rámci EŠS, ktoré organizovalo generálne riaditeľstvo Európskej komisie zodpovedné za štatistiku – Eurostat. Išlo predovšetkým o účasť expertov na zasadnutiach pracovných skupín a výborov, ktoré zodpovedajú za implementáciu EÚ legislatívy a užších pracovných skupín (tzv. task force), ktorých úlohou je vývoj novej metodiky a nástrojov. Riadiaci zamestnanci úradu sa zúčastňovali stretnutí riaditeľských skupín a riadiacich výborov. Predseda zastupoval úrad na zasadnutiach Výboru pre európsky štatistický systém a na konferencii najvyšších predstaviteľov národných štatistických inštitúcií - DGINS. Celkovo sa v rámci EŠS zamestnanci úradu zúčastnili zasadnutí takmer 90 pracovných skupín na rôznej úrovni, 16 task forces, 20 seminárov a workshopov a 6 akcií realizovaných v rámci implementácie grantových projektov. Kurzov odborného vzdelávania sa v zahraničí zúčastnilo 20 zamestnancov.

V štyroch prípadoch pôsobili zástupcovia úradu na školeniach ako lektori. Zamestnanci úradu sa pravidelne zúčastňovali zasadnutí PS Štatistika pri Rade EÚ a podieľali sa tak na príprave legislatívy EÚ. Tento typ zasadnutí bol cieľom 17 vycestovaní do zahraničia. Spomedzi ďalších podujatí mala väčšina charakter bilaterálnej a regionálnej spolupráce so susednými krajinami a s týmto cieľom vycestovalo do zahraničia 17 zamestnancov. Zástupcovia úradu sa aktívne zúčastňovali štatistických konferencií a podujatí ďalších medzinárodných organizácií, ako sú napríklad OSN, OECD či Medzinárodný štatistický inštitút (ISI).

Úrad zorganizoval viacero medzinárodných podujatí na Slovensku. Išlo predovšetkým o výmenu skúseností v rámci bilaterálnej spolupráce a návštevy expertov z Eurostatu.

V roku 2018 sa úrad prihlásil do 14 nových **grantových projektov** spolufinancovaných EÚ, ktorých cieľom je zavádzanie nových štatistických nástrojov a metód. Spolu s projektmi z predchádzajúceho obdobia ich v priebehu roka implementoval celkovo 24.

Počet nových projektov podľa rokov

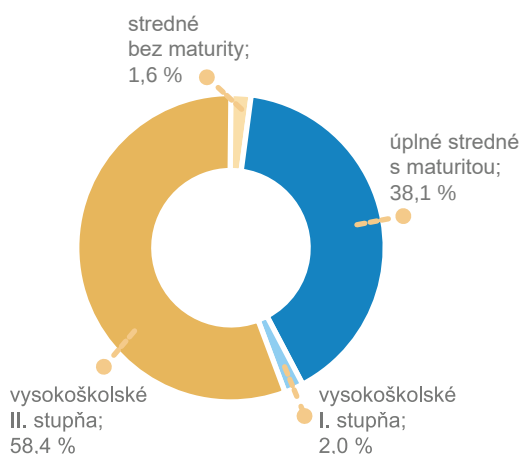
Ľudské zdroje

V roku 2018 pracovalo na Štatistickom úrade SR **809,5 zamestnancov** (priemerný evidenčný prepočítaný počet), z toho na ústredí úradu 305,8 zamestnancov a na krajských pracoviskách úradu (vrátane sekcie zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici) 503,7 zamestnancov. V štátnom rozpočte pre kapitolu ŠÚ SR bol stanovený limit počtu zamestnancov 841, pričom 16 miest bolo určených na plnenie špecifických úloh na úseku Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) 2021 (14 na ústredí a 2 v sekcii zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici).

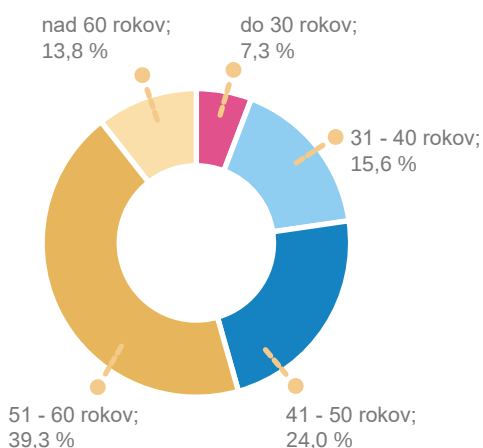
Na úrade pracovalo 77,7 % žien a 22,3 % mužov. Vo vedúcich funkciách pôsobilo 132 zamestnancov, z toho bolo 68,2 % žien a 31,8 % mužov.

Na rok 2018 mal ŠÚ SR k dispozícii **10 995 996 EUR rozpočtových mzdových prostriedkov** (v sume sú zahrnuté aj mzdové prostriedky na SODB a voľby do orgánov samosprávy obcí). Za obdobie január až december 2018 vznikla potreba 10 995 773 EUR, z čoho vyplýva, že limit záväzného ukazovateľa na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania za rok 2018 bol dodržaný.

Vzdelanostná štruktúra v roku 2018

Veková štruktúra v roku 2018

Základným dokumentom pre **vzdelávanie zamestnancov** úradu bol schválený *Plán vzdelávania zamestnancov ŠÚ SR na rok 2018*. Zamestnanci absolvovali vzdelávacie podujatia v oblasti:

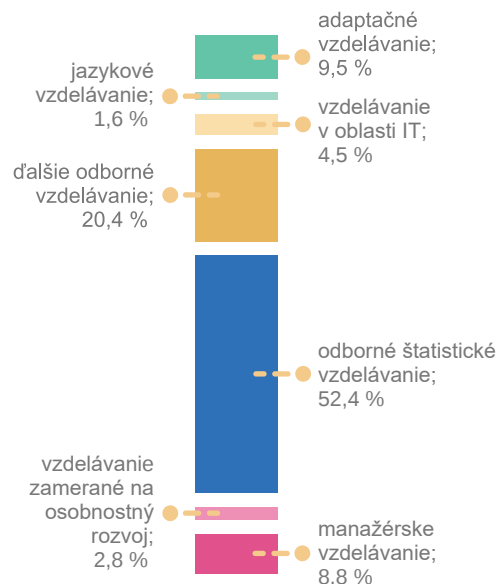
- adaptačného vzdelávania,
- manažérskeho vzdelávania,
- vzdelávania zameraného na osobnostný rozvoj,
- odborného vzdelávania,
- ďalšieho odborného vzdelávania,
- informačných technológií,
- jazykového vzdelávania.

Okruh vzdelávacích podujatí bol priebežne dopĺňaný o ďalšie požiadavky na vzdelávanie, ktoré operatívne predkladali jednotlivé organizačné útvary.

Prioritami v oblasti **odborného vzdelávania** boli podujatia súvisiace s rozvojom spôsobilostí zamestnancov na zabezpečenie volieb do orgánov samosprávy obcí, spracovanie štatistických údajov, prípravu SODB 2021, EU SILC a realizáciu ďalších štatistických projektov a grantov. V rámci ďalšieho odborného vzdelávania sa zamestnanci úradu zúčastňovali na podujatiach týkajúcich sa legislatívy v oblasti financií, miezd, daní, sociálneho a zdravotného poistenia, účtovníctva, verejného obstarávania, ochrany osobných údajov (GDPR), riadenia ľudských zdrojov, prevencie v boji proti korupcii, kontroly, auditu a pod.

Zamestnanci úradu sa zúčastnili aj na 38 **zahraničných vzdelávacích podujatiach** (medzinárodné workshopy, kurzy, semináre

Podiel jednotlivých druhov vzdelávania v roku 2018

a konferencie s edukačným charakterom), na ktorých mali okrem rozvoja odborných spôsobilostí veľa príležitostí aj k výmene odborných skúseností a poznatkov o národnom a európskom štatistickom systéme s ostatnými účastníkmi podujatí. Dôležitým prínosom pre odborný rast špecialistov úradu boli odborné kurzy v rámci programu *European Statistical Training Programme*.

Jazykové vzdelávanie sa realizovalo prostredníctvom skupinových polointenzívnych jazykových kurzov v anglickom jazyku.

V roku 2018 sa uskutočnilo spolu **863 vzdelávacích aktivít**, na ktorých sa zúčastnilo **5 586 účastníkov**. Na vzdelávanie v roku 2018 úrad vynaložil finančné prostriedky vo výške **63 160 EUR**.

Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie

V rámci napĺňania cieľov *Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy* (NKIVS) ŠÚ SR tretí rok realizuje **zber štatistických údajov elektronickou formou**, ktorá zvýšila návratnosť a kvalitu dát aj vďaka predvyplňaniu údajov a kontrolám implementovaným v elektronických formulároch. ŠÚ SR zároveň poskytuje svoje elektronické služby dostupné na portáli ŠÚ SR aj prostredníctvom *Ústredného portálu verejnej správy* (ÚPVS).

V záujme **znižovania administratívnej záťaže spravodajských jednotiek (SJ)** ŠÚ SR naďalej rozširuje množstvo využívaných administratívnych zdrojov, ktoré nahrádzajú údaje pôvodne získavané od SJ, alebo dopĺňajú štatistické údaje zozbierané od SJ. Zároveň ŠÚ SR vykonal viaceré aktivity potrebné na získavanie údajov z administratívnych systémov SJ (účtovných systémov, mzdových systémov a pod.), ktorými budú čiastočne alebo úplne napĺňané štatistické výkazy.

Údaje z **Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO)** sú v zmysle zákona č. 272/2015 Z. z. o RPO bezodplatne poskytované automatizovaným spôsobom orgánom štátnej správy, súdom, obciam a vyšším územným celkom a iným orgánom verejnej moci, fyzickým osobám

a právnickým osobám, ktorým bol zverený výkon úloh podľa osobitných predpisov. Podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente sú vyššie vymenované subjekty povinné používať referenčné údaje z RPO pri výkone verejnej moci.

So začiatkom účinnosti zákona č. 177/2018 Z. z. proti byrokracii, 1. 9. 2018, sa pridala povinnosť orgánom verejnej moci využívať elektronické odpisy z RPO, ktoré nahradili pôvodne požadované výpisy zo živnostenského a obchodného registra. V pripravovanej novele zákona proti byrokracii sa plánuje s rozšírením povinnosti pre orgány verejnej moci využívať RPO aj na získanie odpisov z registra nadácií, z registra občianskych združení, z registra neinvestičných fondov, z registra neziskových organizácií a z registra organizácií s medzinárodným prvkom.

Verejnosti sú údaje z RPO dostupné prostredníctvom portálu ŠÚ SR na informatívne účely bez nutnosti sa prihlásiť a vo forme výpisu po prihlásení sa cez eID.

ŠÚ SR ako správca RPO realizoval v roku 2018 rozšírenie funkcionality RPO o časť prijímania a poskytovania údajov o konečných užívateľoch výhod v zmysle novely zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legali-

záciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Toto rozšírenie bolo uvedené do produkčnej prevádzky dňom nadobudnutia účinnosti zákona, teda 1. 11. 2018.

Projekt **reformy zberu a spracovania štatistických údajov** má adresovať požiadavky Eurostatu na vytvorenie národnej metodiky, jej následné zjednotenie smerom k povinným osobám štatistického zisťovania, ktoré umožní zjednotenie procesu zberu a spracovania štatistických údajov naprieč všetkými povinnými osobami ako aj ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov. Výstupy tohoto projektu budú predstavovať jednotnú a harmonizovanú metodiku, ktorá bude prepoužiteľná všetkými povinnými osobami Národného štatistického systému.

V roku 2018 ŠÚ SR zrealizoval **projekt Merging statistics and geospatial information in MS - Support policy-making**

by the use of spatial information zabezpečením jeho technologickej stránky. Ide o projekt organizovaný Eurostatom týkajúci sa integrácie štatistických a priestorových informácií.

Do konca roku 2018 boli zrealizované v rámci ŠÚ SR zásadné **vylepšenia existujúcej infraštruktúry a aplikačnej výbavy**, potrebnej tak pre realizáciu štatistického zisťovania, ako aj spoľahlivú a plynulú sumarizáciu volebných výsledkov. Paralelne k týmto aktivitám prebehlo 16 prípravných analytických fáz ako základu realizácie strategického zámeru rozvoja informačných systémov ŠÚ SR. Aktivity boli zamerané predovšetkým na oblasti systémov a dátovej bezpečnosti, kolektovania a spracovania veľkých dát (Big Data), typológiu a dostupnosť nástrojov umelej inteligencie v oblasti štatistickej produkcie, inováciu štatistických nástrojov a registrov, ako aj možnosti replatformizácie smerom k väčšiemu využitiu open source technológií.

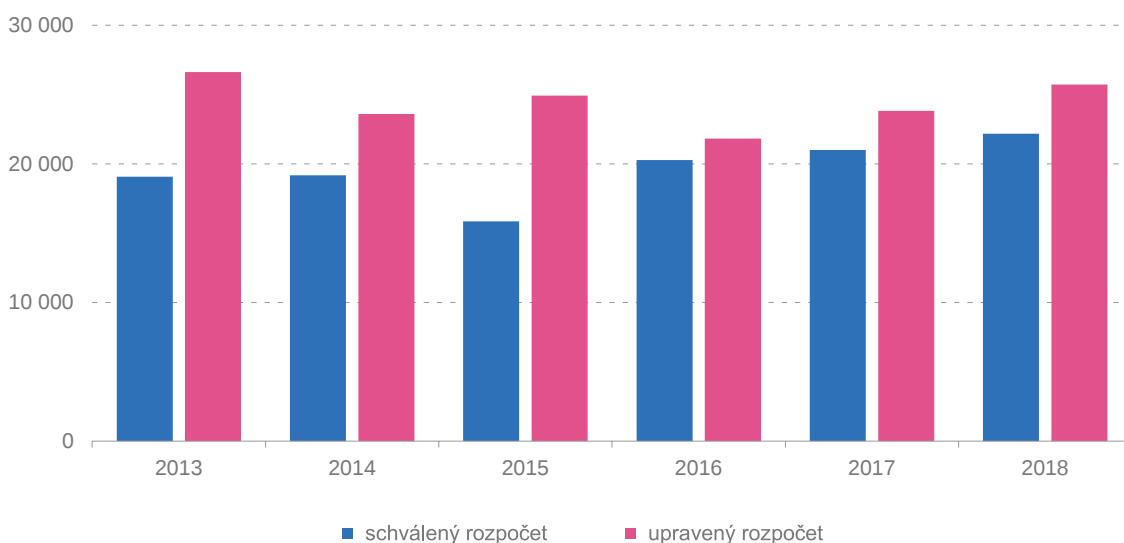

Finančné výsledky

Pre kapitolu Štatistický úrad SR boli zákonom č. 333/2017 Z. z. o štátnom rozpočte schválené výdavky vo výške 22 055 568 eur. V priebehu roka 2018 bol rozpočet úradu upravený 18 rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR na 25 613 719,10 eur. Úpravy sa týkali najmä prekročenia limitu kapitálových výdavkov o prostriedky z predchádzajúcich rokov (92 392 eur), o prostriedky na financovanie rozšírenia funkcionality systému RPO (Register právnických osôb a podnikateľov) (452 528 eur), o prostriedky na financovanie efektívnej a bezpečnej

prevádzky IT systémov úradu a na splnenie úloh vyplývajúcich z legislatívnych aktov Európskej únie a Slovenskej republiky, a to kapitálové výdavky (450 000 eur) a bežné výdavky (534 000 eur), ďalej prekročenia limitu bežných výdavkov určených na realizáciu prieskumov súvisiacich s tvorbou a napĺňaním Satelitného účtu cestovného ruchu (102 416,66 eur), navýšenia osobných výdavkov na valorizáciu (645 529 eur) a na stabilizáciu a ocenenie kľúčových zamestnancov (627 tis. eur), navýšenia limitu bežných výdavkov z dôvodu nedostatku rozpočto-

Rozpočet výdavkov kapitoly ŠÚ SR v rokoch 2013 - 2018 v tis. eur - porovnanie schváleného a upraveného rozpočtu

vých prostriedkov na bežnú činnosť úradu (600 tis. eur), navýšenia limitu bežných výdavkov súvisiacich s prípravou Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 (SODB 2021) (300 tis. eur) a bežných výdavkov na implementáciu legislatívnych zmien a požiadaviek na rozvoj Integrovaného štatistického informačného systému (IŠIS) (400 tis. eur). Ďalšie úpravy sa týkali viazania limitu bežných výdavkov v prospech kapitoly Ministerstva financií SR v zmysle Centrálnej dohody na poskytnutie licencií a produktov Oracle (448 033,56 eur), viazania kapitálových výdavkov s možnosťou ich použitia v nasledujúcom rozpočtovom roku (390 147 eur) a viazania limitu príjmov a výdavkov z dôvodu výpadku plnenia príjmov (29 tis. eur).

Na rok 2018 bol ŠÚ SR schválený záväzný ukazovateľ - limit príjmov vo výške 120 000 eur. Rozpočtovým opatrením Ministerstva financií SR bol limit príjmov znížený na 91 000 eur. Príjmy v skutočnosti dosiahli plnenie 91 751 eur, čím bol záväzný ukazovateľ príjmy prekročený oproti rozpočtu o 751 eur.

Upravený rozpočet výdavkov 25 613 719,10 eur bol čerpaný vo výške 25 526 799 eur – na 99,7 %.

Upravený rozpočet na mzdy, platy 10 995 996 eur bol čerpaný vo výške 10 995 773 eur, z toho 499 964 eur na voľby do orgánov samosprávy obcí (OSO) a 264 093 eur na SODB 2021.

Na platby poisťného a príspevku do poisťovní, ktoré hradí zamestnávateľ, bolo použitých 4 114 241 eur, z toho 207 977 eur z prostriedkov na voľby do OSO a 101 942 eur z prostriedkov určených na SODB 2021.

Na tovary a služby bolo celkom použitých 8 515 370 eur, z toho 316 773 eur z prostriedkov na voľby do OSO, 614 699 eur z prostriedkov na SODB 2021 a 4 632 261 eur z prostriedkov určených na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu. Na bežnú činnosť ŠÚ SR bolo použitých 2 951 637 eur, a to najmä na štatistické zisťovania, cestovné výdavky, výdavky súvisiace so zberom štatistických informácií, prídely do sociálneho fondu a stravovanie zamestnancov. Podstatnú časť predstavujú tiež výdavky na energie a telekomunikácie, ochranu objektov, prevádzku motorových vozidiel a údržbu prevádzkových strojov, zariadení a budov.

Bežné transfery boli čerpané vo výške 933 503 eur, z toho 821 695 eur pre príspevkovú organizáciu INFOSSTAT. Ostatné transfery boli použité na odchodné, odstupné a nemocenské dávky.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 967 912 eur, z toho 804 104 eur na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu, 15 tis. eur na voľby do OSO a 35 tis. eur na SODB 2021. Prostriedky určené na podporné činnosti vo výške 113 808 eur boli použité na nákup osobných automobilov, prevádzkových strojov a zariadení a rekonštrukciu a modernizáciu stavieb.

Osobitné druhy výdavkov

Voľby do orgánov samosprávy obcí

Na voľby do OSO v roku 2018 bolo použitých celkom 1 039 714 eur. Výdavky boli čerpané najmä na príplatky za nadčasy, odmeny a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov podieľajúcich sa na spracovaní výsledkov

volieb do OSO. Výdavky na tovary a služby boli použité na materiálové zabezpečenie odborných sumarizačných útvarov, telekomunikačné služby, všeobecný materiál a dohody o vykonaní prác.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Prostriedky v objeme 1 016 313 eur boli použité predovšetkým na mzdy a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov dočasne prijatých na plnenie úloh pri príprave SODB 2021, na vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti získania dát pre SODB 2021, na vypracovanie analýz a návrhov súvisiacich so spôsobom šírenia výstupov z SODB, spôsobmi kódovania a spracovaním premenných o trhu práce pre potreby SODB 2021, spôsobu autentifikácie pre potreby SODB, ďalej na školenia, pracovné cesty a režijné výdavky.

Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – ŠÚ SR

Na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu bolo použitých 5 498 965 eur, v tom na tovary a služby 4 632 261 eur, na transfer pre príspevkovú organizáciu INFOSTAT

62 600 eur a kapitálové výdavky 804 104 eur. Výdavky boli čerpané na zaistenie udržateľnosti výsledkov vyplývajúcich z projektov Elektronické služby a Register a identifikátor právnických osôb a podnikateľov, na zabezpečenie informačných technológií pre spracovanie výsledkov volieb do OSO a pre prípravu SODB 2021, ako aj na zabezpečenie informačných technológií pre systémy vnútornej správy, podpornú infraštruktúru a špecializované systémy.

Samostatné účty

V roku 2018 ŠÚ SR získal bežné zahraničné granty na samostatný účet zahraničných darov, grantov a dotácií v objeme 1 132 981 eur v zmysle § 22 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách, ktoré boli poskytnuté Európskou komisiou s cieľom zaviesť nové štatistické zisťovania. Prostriedky boli čerpané vo výške 937 387 eur a použité najmä na refundáciu mzdových nákladov zamestnancov podieľajúcich sa na prácach EÚ projektov, ich materiálne zabezpečenie, ďalej úhradu dohôd a zahraničné pracovné cesty.

Priority 2019

Rozvoj integrovaného SMK ŠÚ SR sa v roku 2019 zameria na postupnú **implementáciu požiadaviek novely Kódexu postupov pre európsku štatistiku** a súvisiaceho rámca pre zabezpečenie kvality, a to predovšetkým na implementáciu novelizovaných zásad inštitucionálneho prostredia upravených v súlade s nariadením o európskej štatistike. Ďalšie práce súvisiace s integrovaným SMK sa sústreďujú na spoluprácu v rámci EŠS na príprave postupov, dotazníkov a ďalších dokumentov pre **tretie kolo peer review**.

K rozvíjaniu integrovaného SMK ŠÚ SR prispieje pokračovanie plnenia cieľov, priorít a princípov **Národného programu kvality Slovenskej republiky na obdobie 2017 – 2021**, ako aj pokračovanie účasti na projekte **Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy**.

Výraznou prioritou v rámci rozvoja systému bude **prvý rok implementácie akčných programov Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2022**. Dôraz bude kladený na implementáciu programov prispievajúcich k tvorbe hodnoty pre zákazníkov a ďalšie zainteresované strany, a tým k hodnote ŠÚ SR, k využitiu údajov z nových zdrojov údajov pre tvorbu štatistických výstupov, ako aj projektov podporujúcich realizáciu týchto programov s dôrazom najmä na efektívnu externú komunikáciu a využívanie partnerstiev.

V oblasti **metodiky** budú pokračovať aktivity súvisiace so skvalitňovaním a modernizáciou cenových štatistík a tiež návrhom inovatívnych

metód pre štatistiku cestovného ruchu v rámci európskeho projektu ESSnet BIGDATA. Osobitný dôraz sa bude klásť na zabezpečenie údajov na účely monitorovania plnenia cieľov Agendy 2030.

Prioritou v oblasti **klasifikácií a číselníkov** bude naďalej zabezpečenie ich súladu s právne záväznými aktmi Európskej únie, medzinárodnými normami a štandardami. V prípade číselníkov vytvorených pre účely evidencie subjektov v registri právnických osôb, vrátane modulu Register konečných užívateľov výhod, hlavným cieľom bude ich plná harmonizácia s príslušnými národnými právnymi predpismi a štandardami.

V rámci štatistických **registrov** a štatistických jednotiek bude dôraz kladený na zabezpečenie kvality registrov s dôrazom na metodické a vecné požiadavky vyplývajúce pre štatistické registre z návrhu nového nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podnikových štatistikách. V rámci RPO (Register a identifikátor právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci) bude kľúčovým cieľom integrácia všetkých zostávajúcich zdrojových registrov do RPO tak, ako je to stanovené v § 12 zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zмене a doplnení niektorých zákonov.

Každoročnou prioritou pri tvorbe **údajovej základne ŠÚ SR** je preskúmanie požiadaviek na Program štátnych štatistických zisťovaní

s cieľom vykonávať dôležité a potrebné zisťovania a dodržiavať zásadu hospodárnosti. V dlhodobom horizonte sa má zvýšenie efektivity štatistickej produkcie, zníženie nákladovosti tvorby údajovej základne a administratívnej záťaže respondentov dosiahnuť postupným integrovaním údajov z ďalších zdrojov údajov do tvorby údajovej základne ŠÚ SR. Cieľom je, aby sa údaje z interných štatistických zisťovaní kombinovali, dopĺňali alebo nahrádzali údajmi z externých štatistických zisťovaní, administratívnych zdrojov, účtovných systémov podnikov, resp. zdrojov dát súkromného sektora.

Aktivity v rámci **makroekonomických štatistík** budú v roku 2018 zamerané na spracovanie a publikovanie revízie údajov štatistiky zahraničného obchodu za roky 2010 -2017, prípravu rozšíreného publikovania štatistiky zahraničného obchodu v DATAcube. a prípravu implementácie nariadenia FRIBS (Framework Regulation Integrating Business Statistics) vrátane výmeny mikroudajov o zahraničnom obchode.

Najdôležitejšou úlohou v oblasti **podnikových štatistík** bude zabezpečovanie implementácie nariadenia FRIBS (Framework Regulation Integrating Business Statistics) do štatistických zisťovaní a zabezpečovanie nových štandardných štatistických výstupov v zmysle požiadaviek nariadenia FRIBS. Jednou z priorít bude aj implementácia činnostnej jednotky v krátkodobých štatistických zisťovaniach, ktorú ŠÚ SR rieši v rámci grantového projektu Eurostatu. Zabezpečí sa aktualizácia metadátových správ za rok 2018 v krátkodobej štatistike, štruktúrálnej štatistike a štatistike vonkajších afiliácií v termíne stanovenom Eurostatom v prostredí ESS-Metadata Handler.

V štruktúrálnej podnikovej štatistike sa bude pokračovať v aktualizácii nových metadátových súborov prostredníctvom ESS-Metadata Handler v súlade s požiadavkami a v termíne stanovenom Eurostatom. V štatistike cestovného ruchu sa práce okrem aktualizácie Registra ubytovacích zariadení sústreďujú aj na projekt ESSnet Big Data – Innovative tourism statistics zameraný na využívanie inovatívnych zdrojov údajov s cieľom skvalitniť štatistiky cestovného

ruchu, do ktorého je ŠÚ SR zapojený. V oblasti štatistiky poľnohospodárstva budú prebiehať prípravné práce na poľnohospodárskom cenze fariem 2020. Za oblasť inovácií budú práce sústredené na prípravu a realizáciu zisťovania vrátane zavedenia nových ukazovateľov podľa vzorového formulára Eurostatu.

V štatistike výskumu a vývoja budú vypracované správy o kvalite za jednotlivé sektory vykonávania výskumu a vývoja v zmysle nariadenia EK. Energetická štatistika sa zameria na pokračovanie prác na implementácii nových požiadaviek v oblasti ročných zisťovaní vyplývajúcich zo zmien nariadenia o energetickej štatistike. V roku 2019 sa v spolupráci so Slovenským hydrometeorologickým ústavom bude realizovať jednorazové výberové štatistické zisťovanie o použití spaľovacích zariadení a spotrebe palív v domácnostiach s individuálnym vykurovaním. Medzi prioritami cenovej štatistiky bude príprava na preberanie údajov o cenách nehnuteľností na bývanie z informačného systému Úradu geodézie, kartografie a katastra SR. Zároveň sa práce sústredia na prípravu metodiky výpočtu indexu cien komerčných nehnuteľností s možnosťou využitia rovnakého zdroja dát. Vo všetkých doménach podnikových štatistík budú pokračovať práce zamerané na poskytovanie relevantných štatistických informácií a zvyšovanie kvality štatistických výstupov.

Prioritami v oblasti **sociálnych štatistík a demografie** je pre rok 2019 príprava SODB 2021 a nastavenie realizácie štatistických zisťovaní na základe nariadení a požiadaviek Eurostatu. V rámci SODB 2021 pôjde najmä o predloženie a prijatie návrhu zákona o SODB 2021, územnú prípravu, detailný návrh zberu, spracovania a šírenia údajov a opis požiadaviek a východísk pre komunikáciu a propagáciu. V oblasti modernizácie sociálnych štatistík a výberových zisťovaní v domácnostiach budú kľúčovou aktivitou práce súvisiace s grantovými projektami pre: Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach a u jednotlivcov (IKT) za 1. štvrťrok 2019, Zber údajov pre štatistiku

ESSPPROS s prihliadnutím na prepojenie s národnými účtami, Testovanie nových premenných pre budúce vlny Európskeho zisťovania o zdraví (EHIS). Ďalším kľúčovým projektom, v ktorom bude ŠÚ SR pokračovať je spracovanie údajov za špeciálne zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach v marginalizovaných rómskych komunitách. Zistené údaje budú poskytnuté Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity na ďalšie spracovanie v marci 2019. V oblasti trhu práce pôjde aj o vykonanie doplnkového zisťovania o organizácii práce a rozvrhnutí pracovného času v 2. štvrťroku 2019. Naďalej sa budeme podieľať na príprave právnych predpisov EÚ súvisiacich s plánovaným zavedením rámcového nariadenia k Integrovannej európskej sociálnej štatistike (IESS) a pripravovať nadväzujúce zmeny v metodike jednotlivých zisťovaní.

Vo **volebnej štatistike** bude prioritou spracovanie výsledkov volieb prezidenta Slovenskej republiky a výsledkov volieb do Európskeho parlamentu. Voľby sa vykonávajú v súlade so zákonom č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Začiatkom roka 2019 ŠÚ SR začne so samotnou prípravou na spracovanie výsledkov volieb prípravou harmonogramov, projektu spracovania výsledkov, metodického pokynu, volebných materiálov a spracovaním kandidátnych listín jednotlivých politických subjektov pre potreby Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán.

V oblasti **šírenia štatistických informácií** zostáva dlhodobým cieľom úradu poskytovať štatistické produkty a služby, ktoré uspokojia existujúce a nové potreby zákazníkov

a budú prínosom pre tvorbu a monitorovanie rôznych politík a pri rozhodovacích procesoch. V súlade s marketingovým plánom bude pozornosť zameraná na spracovanie a poskytovanie súborov údajov pre národné a medzinárodné inštitúcie a zabezpečovanie rôznych komunikačných aktivít. Komunikácia so zákazníkmi bude prioritne orientovaná na stretnutia s kľúčovými používateľmi štatistiky s cieľom zvyšovať ich vedomostný potenciál v oblasti štatistiky a poznať ich potreby a očakávania. Odborné útvary úradu v ústredí a pracoviská ŠÚ SR v krajoch budú organizovať semináre cieľne zamerané na vybrané segmenty zákazníkov, so zámerom informovať o postavení a úlohách úradu, jeho produktoch a službách, a tým zvyšovať povedomie o úrade a oficiálnej štatistike. K propagácii úradu prispievajú aj aktivity organizované pri príležitosti Európskeho dňa štatistiky. Internetový portál úradu bude hlavným komunikačným nástrojom pre všetky formy šírenia štatistických informácií. Pozornosť sa zameria na poskytovanie produktov s pridanou hodnotou s využitím interaktívnych nástrojov a príťažlivých foriem prezentácie štatistických informácií. Z hľadiska zverejňovania štatistických údajov prostredníctvom portálu sa úrad sústreďí na ďalší rozvoj a modernizáciu verejnej databázy DATAcube., rozširovanie údajovej základne databázy v zmysle požiadaviek zákazníkov a zvyšovanie užívateľského komfortu pri práci s údajmi. V procese šírenia bude úrad flexibilne reagovať na nové trendy zverejňovania s uplatnením nástrojov pre interaktívnu vizualizáciu údajov s cieľom prezentovať štatistické údaje v ľahko zrozumiteľnej a inovatívnej forme. V oblasti otvorených údajov v strojovo spracovateľnej forme úrad zabezpečí publikovanie nových datasetov a zameria sa na

zvyšovanie kvality údajov a metaúdajov v zmysle stanovených štandardov Informačného systému verejnej správy. Snahou úradu je efektívnou externou komunikáciou a využitím účinných komunikačných kanálov podporiť vytváranie priaznivého imidžu ŠÚ SR vo verejnosti a dôvery v ŠÚ SR, v jeho produkty a služby a ich širšie využitie. S cieľom poznať ako vníma široká verejnosť našu inštitúciu bude prostredníctvom nezávislej externej agentúry realizovaný prieskum dôveryhodnosti ŠÚ SR.

Najdôležitejšou aktivitou roka 2019 v oblasti **medzinárodnej spolupráce** bude organizácia konferencie najvyšších predstaviteľov národných štatistických inštitúcií EÚ (DGINS) za účasti krajín Európskeho štatistického systému, Európskeho združenia voľného obchodu, kandidátskych krajín, zástupcov Európskej komisie (Eurostat), Európskej centrálnej banky, Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a Hospodárskej komisie OSN pre Európu. Konferencia na tému Dopyady globalizácie na štatistiku sa bude konať začiatkom októbra v Bratislave. ŠÚ SR túto konferenciu organizuje po prvýkrát a Slovensko tak bude mať možnosť prezentovať nielen svoj národný štatistický systém, ale i krajinu a jej kultúru formou propagačných materiálov a sprievodných spoločenských akcií. V rámci spolupráce krajín V4 bude koncom marca vydaná publikácia o vybraných ukazovateľoch Agendy 2030 a v júni 2019 sa uskutoční výmena skúseností na tému zrkadlovej analýzy štatistiky zahraničného obchodu.

V oblasti riadenia **ľudských zdrojov** bude pri limitovaných finančných zdrojoch a personálnych kapacitách naďalej naliehavou výzvou motivovať všetkých zamestnancov ku

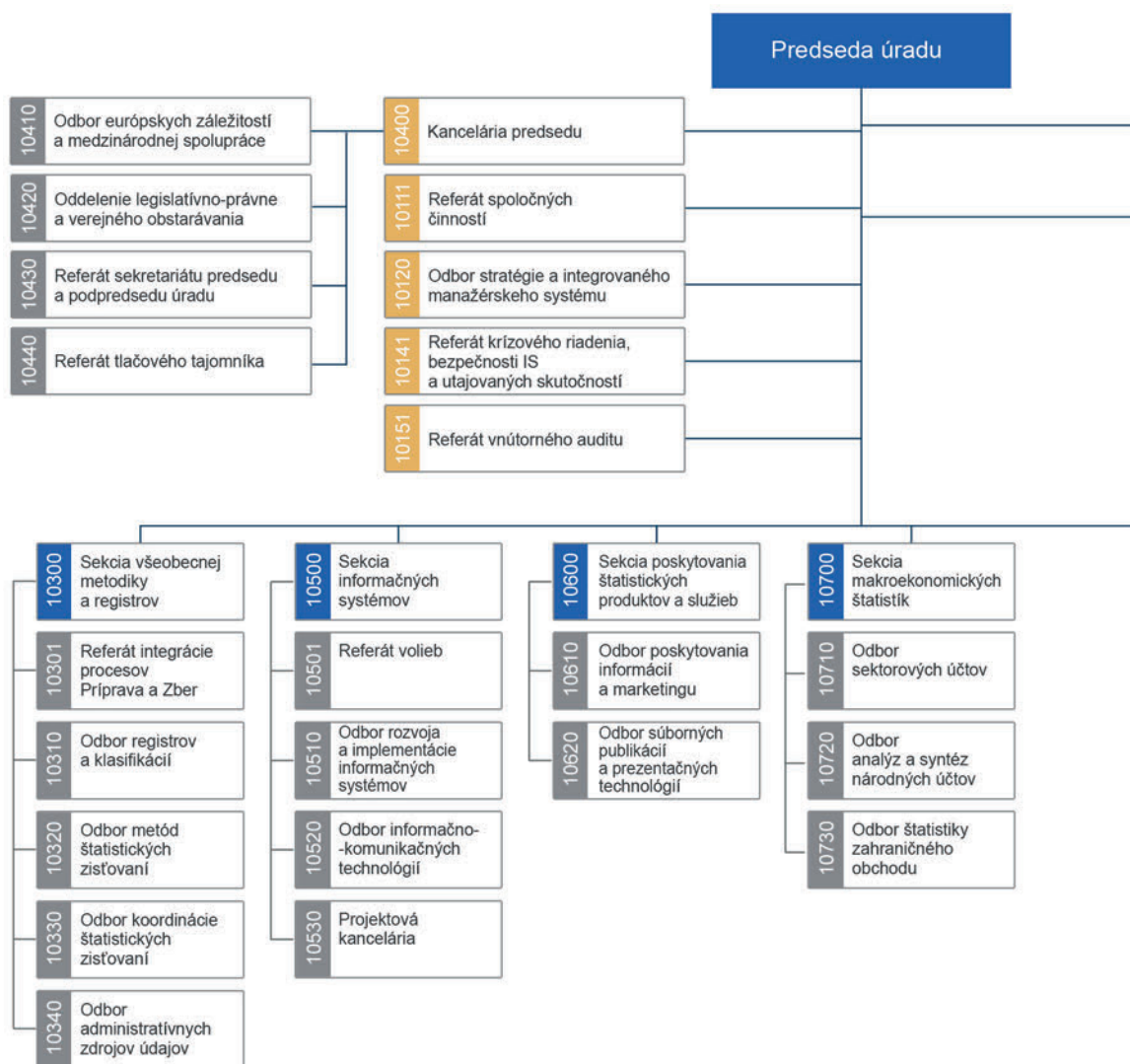
kvalitnému plneniu úloh aj uspokojovaním mzdových nárokov nad celoštátny priemer. V zložitých podmienkach úrad bude pokračovať v úsilí urobiť všetko pre stabilizáciu výkonných, kľúčových a angažovaných zamestnancov. Významnou prioritou ďalšieho obdobia bude personálne zabezpečenie špecifických úloh Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021, volieb prezidenta SR a volieb do parlamentu EÚ. Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov formuje ich pracovné schopnosti a odborné kompetencie s dôrazom na posilnenie ich angažovanosti, flexibility a adaptability pri plnení významných úloh ŠÚ SR. V roku 2019 sa preto budeme naďalej venovať nielen zvyšovaniu odbornosti zamestnancov a formovaniu ich pracovných spôsobilostí, ale v súlade so schválenou stratégiou rozvoja úradu začneme pripravovať aj programy zamerané na rozvoj líderského a manažérskeho potenciálu kľúčových zamestnancov.

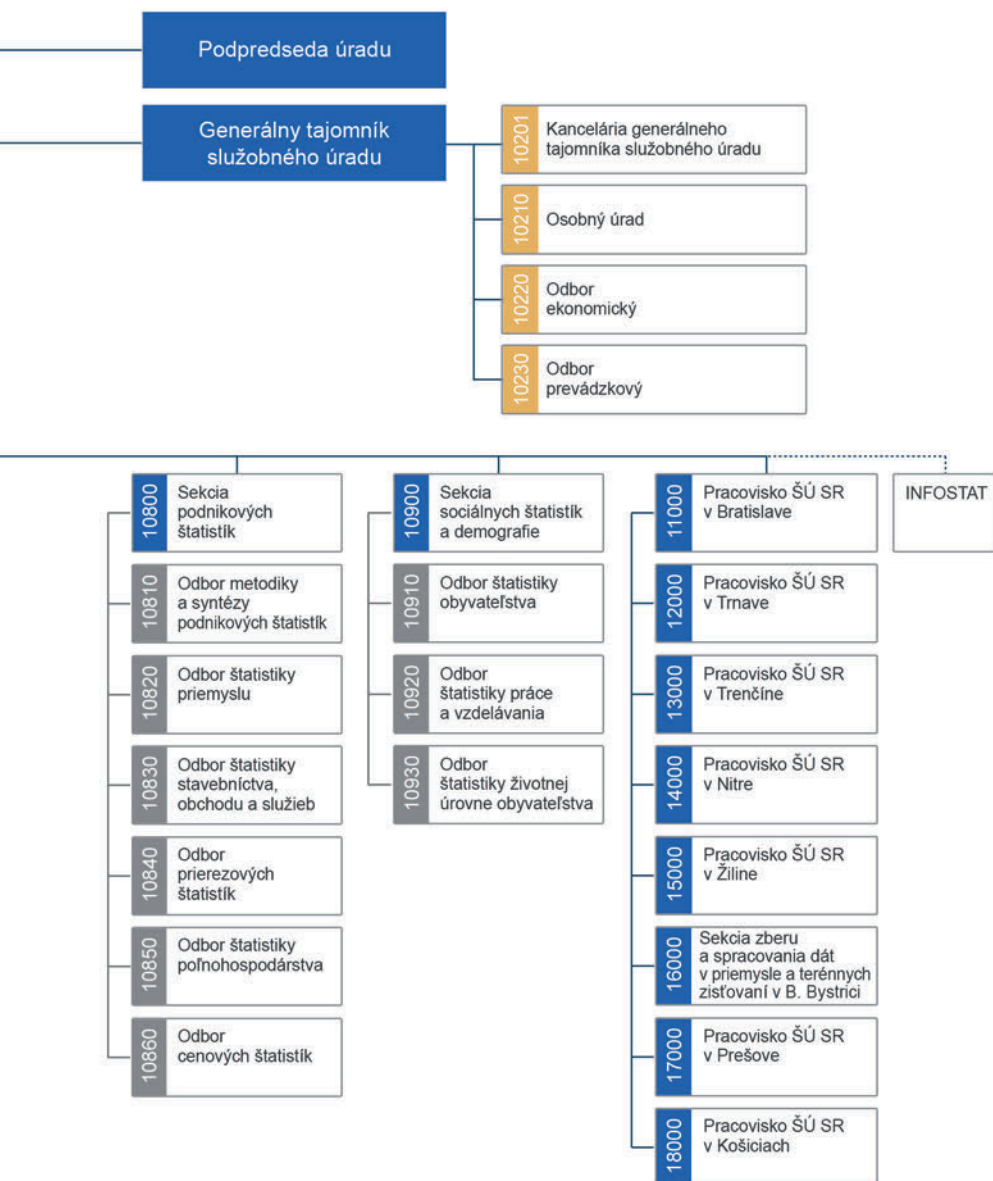
Prioritou roku 2019 v oblasti **informačných systémov a informačno-komunikačných technológií** bude zabezpečovať bezproblémovú funkčnosť systémov RPO (Register a identifikátor právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci), RKÚV

(Register konečných užívateľov výhod), IŠIS (Integrovaný štatistický informačný systém) a IVIS (Integrovaný volebný informačný systém). Zároveň bude ŠÚ SR naďalej poskytovať súčinnosť povinným osobám pri ich práci s RPO a RKÚV. Na základe pripravovanej legislatívy ŠÚ SR plánuje vybudovanie informačného systému pre podporu Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 a spustenie prvej etapy tvorby Jednotného informačného systému pre získavanie a vyhodnocovanie štatistických údajov v národnom štatistickom systéme, ktorý bude realizovaný pod Operačným programom Integrovaná infraštruktúra (OPII). ŠÚ SR bude pokračovať v zosúladiení zabezpečenia ochrany osobných údajov s nariadením EÚ (GDPR) a v realizácii projektu Reforma zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa. Ďalšou z priorit ŠÚ SR bude rozvoj existujúcich nástrojov štatistickej produkcie v rámci výzvy OPII pre Manažment údajov inštitúcií verejnej správy a migrácia informačných systémov vládneho cloudu v rámci výzvy Migrácia informačného systému verejnej správy do cloudovej infraštruktúry.

Organizačná štruktúra

platná k 31. 12. 2018

Kontakty

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Miletičova 3
824 67 Bratislava
Telefón: +421-2-50236 211
E-mail: info@statistics.sk
Web: <http://www.statistics.sk>

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Bratislave

Hanulova 5/c
P.O.BOX 18
840 00 Bratislava 4
Telefón: +421-2-69250 101
Fax: +421-2-64368 145
E-mail: ks.ba@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Osvaldova 2
917 23 Trnava
Telefón: +421-33-5566 111
Fax: +421-33-5511 772
E-mail: trnava@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne

Kniežaťa Pribinu 28
911 54 Trenčín
Telefón: +421-32-7460 111
Fax: +421-32-7460 209
E-mail: pracovisko.tn@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Nitre

Rázusova 9
P.O.BOX 9B
949 55 Nitra
Telefón: +421-37-7752 200, 37-7752 201
Fax: +421-37-7722 035
E-mail: AdministratorNR@statistics.sk

Informačný servis ŠÚ SR

Telefón: +421-2-50236 335
+421-2-50236 339
+421-2-50236 341
E-mail: info@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po - Ut	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Str	8.30 – 12.00	13.00 – 16.00
Štv	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Pi	8.30 – 13.00	

Vrátnica

Telefón: +421-2-50236 222

Inštitút informatiky a štatistiky - INFOSTAT

Leškova 16
817 95 Bratislava 15
Telefón: +421-2-59379 301
E-mail: infostat@infostat.sk
Web: <http://www.infostat.sk>

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Žiline

Framborská 23
011 21 Žilina
Telefón: +421-41-5113 201, 41-5626 649
Fax: +421-41-5626 650
E-mail: administratorza@statistics.sk

Štatistický úrad SR - sekcia zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v B. Bystrici

Trieda SNP 75
974 89 Banská Bystrica
Telefón: +421-48-4323 111
Fax: +421-48-4144 767
E-mail: info_bb@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Prešove

Plzenská 2
P.O.BOX 16
080 16 Prešov
Telefón: +421-51-7735 224
Fax: +421-51-7724 769
E-mail: admin.po@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Košiciach

Werferova 3
040 11 Košice
Telefón: +421-55-6410 200
Fax: +421-55-6410 227
E-mail: kosice@statistics.sk

Knižnica

Telefón: +421-2-50236 768
E-mail: kniznica@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po - Ut	8.00 – 12.00	
Str	8.00 – 12.00	13.00 – 14.00
Štv - Pi	8.00 – 12.00	

Podateľňa

Telefón: +421-2-50236 475

Stránkové hodiny:

Po, Ut, Štv	8.30 – 10.00	14.00 – 15.00
Str	8.30 – 10.00	14.00 – 16.00
Pi	8.30 – 10.00	13.00 – 14.00

www.statistics.sk

Štatistický úrad SR
Miletičova 3
824 67 Bratislava
Slovenská republika

Tel.: +421 2 502 36 339
E-mail: info@statistics.sk